

**PROGRAM
HOSPODÁRSKEHO
ROZVOJA A SOCIÁLNEHO
ROZVOJA OBCE
SNEŽNICA**

**NA ROKY
2022 – 2027**

Názov	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica na roky 2022 – 2027
Územné vymedzenie	Obec Snežnica, okres Kysucké Nové Mesto, Žilinský kraj
ÚPN-O schválený	áno
Dátum schválenia	24. 06. 2022
Dátum platnosti	do 31. 12. 2027
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.sneznica.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	garant + koordinátor
Obdobie spracovania	máj – jún 2022
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

EKOPLAN PRO, s.r.o.
plány a projekty pre obce a mestá
www.eko-plan.sk

Obsah

1. Úvod	5
1.1 Základné východiská tvorby programového dokumentu.....	5
1.2 Proces a metodika tvorby programového dokumentu.....	9
2. Analytická časť.....	13
2.1 Zhodnotenie implementácie doterajšej stratégie a realizovaných projektov.....	13
2.2 Analýza vnútorného prostredia	15
2.2.1 Základná charakteristika obce	
2.2.2 História obce	
2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia	
2.2.4 Trh práce a sociálna situácia	
2.2.5 Hospodárska základňa	
2.2.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport	
2.2.7 Občianska vybavenosť	
2.2.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor	
2.2.9 Bývanie a bytový fond	
2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra	
2.2.11 Prírodné podmienky a životné prostredie	
2.2.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce	
2.2.13 Analýza silných stránok, slabých stránok územia	
2.3 Analýza vonkajšieho prostredia.....	34
2.3.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb	
2.3.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu	
2.4 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja.....	36
2.5 SWOT analýza.....	36
2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev.....	39
2.7 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk.....	40
3. Strategická časť	41
3.1 Strategická vízia.....	41
3.2 Štruktúra priorít a opis stratégie.....	41
3.3 Prehľad cieľov stratégie a ich hierarchie	44
4. Programová časť	46
4.1 Návrh opatrení a aktivít.....	46
4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A.....	49
4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B.....	56
4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C.....	63
5. Realizačná časť	67
5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie implementácie	67

5.2 Časový harmonogram implementácie.....	68
5.3 Systém monitorovania a hodnotenia naplňania programového dokumentu.....	68
5.4 Riziká implementácie a ich prevencia.....	71
5.5 Komunikačná stratégia.....	71
6. Finančná časť	73
6.1 Finančné zabezpečenie realizácie.....	73
6.2 Finančný plán.....	75
7. Záver	79
8. Prílohy	80
8.1 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov.....	80
8.2 Zoznam použitých skratiek.....	81

1. Úvod

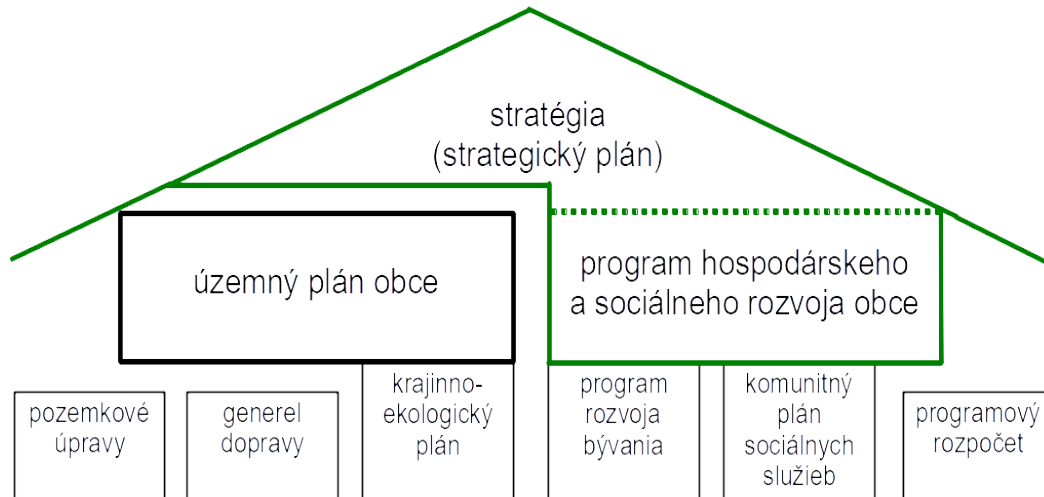
1.1 Základné východiská tvorby programového dokumentu

Inštitucionálne a legislatívne východiská tvorby programového dokumentu

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHRSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickú časť programu rozvoja obce Snežnica sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2022 - 2027, s výhľadovým horizontom do roku 2030.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako dokument zastrešujúci rozvojovú politiku na miestnej úrovni

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

(1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Programový dokument a jeho implementácia je výsledkom spolupráce najvýznamnejších miestnych aktérov s externými expertmi. Zo strany samosprávneho orgánu je ním obecne zastupiteľstvo s jeho poradnými orgánmi - odbornými komisiami, ako aj starosta a odborní pracovníci obecného úradu. Zo strany súkromného sektora sú relevantnými partnermi miestne podnikateľské subjekty. Potenciálnym parterom je verejnosť a miestne neziskové organizácie, občianske združenia. Podrobnejšie informácie o organizačnom a inštitucionálnom zabezpečení implementácie sú v kap. 5.1.

Dôvod potreby spracovania programového dokumentu pre obec

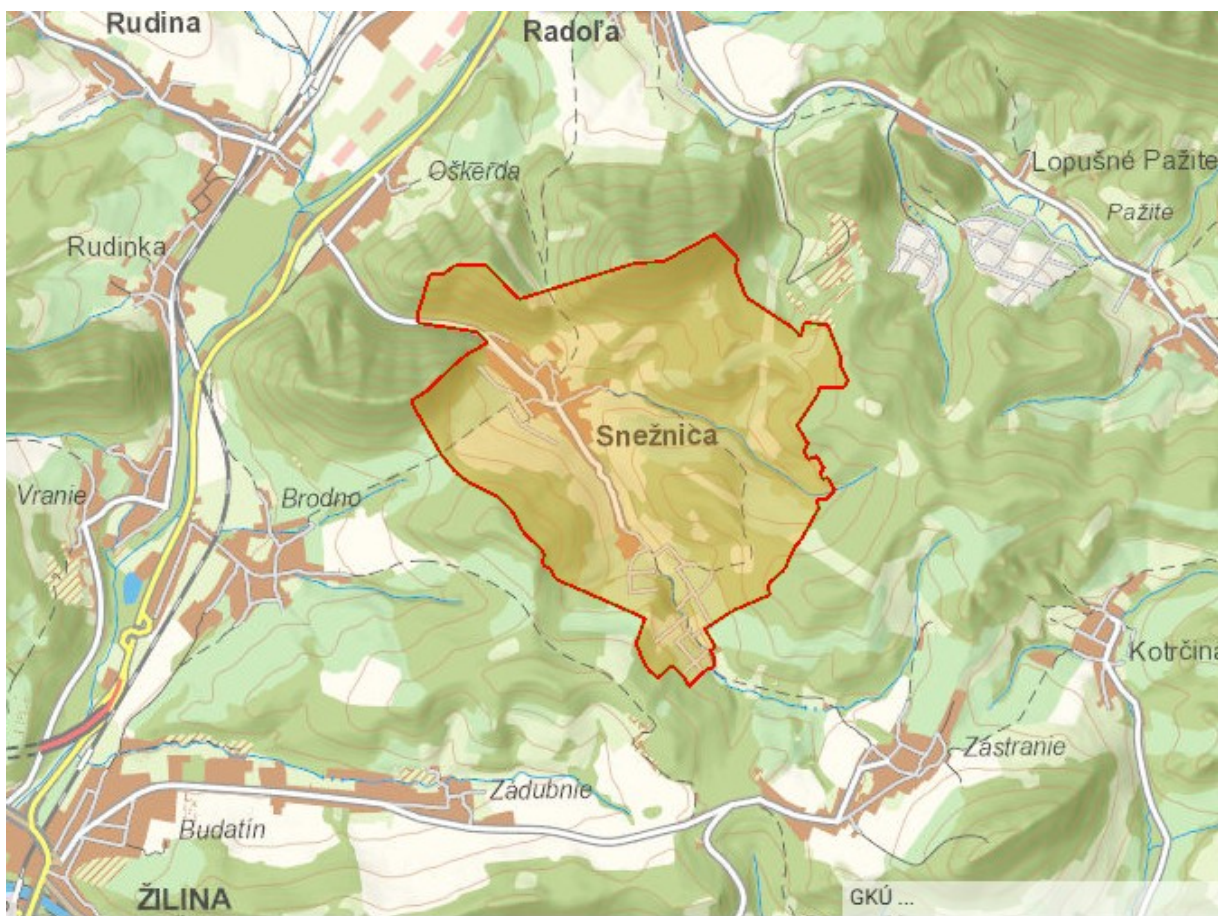
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Snežnica vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Vypracovaním programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Definícia územia pre spracovanie programového dokumentu

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa spracúva pre Obec Snežnica, ktorá leží v Žilinskom kraji, v okrese Kysucké Nové Mesto. Administratívne územie obce je definované katastrálnym územím Snežnica.

Územie obce Snežnica

Zdroj: ZBGIS

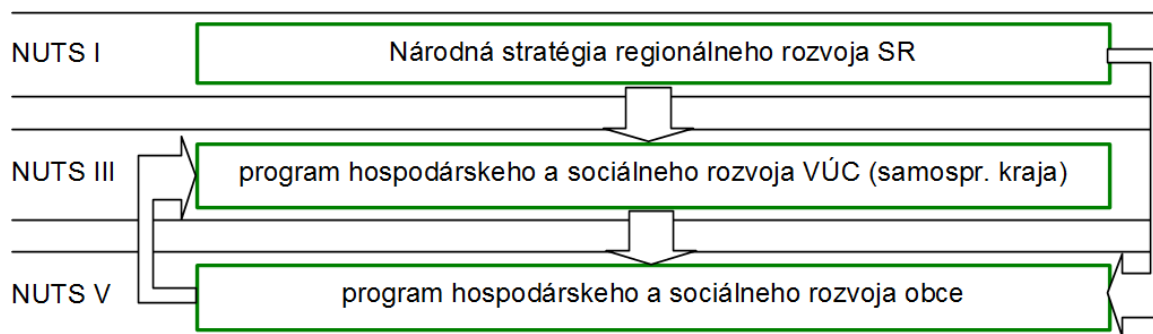
Väzby na nadradené programové a strategické dokumenty

Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+. Na úrovni samosprávneho kraja sú spracované aj viaceré odvetvové stratégie.

V oblasti územného rozvoja je relevantným strategickým dokumentom Územný plán VÚC Žilinského kraja, v znení zmien a doplnkov.

Strategický dokument miestnej úrovne by ďalej mal nadväzovať na stratégie a koncepcie celoštátnej úrovne, rámcové dokumenty pre čerpanie fondov EÚ, ako aj stratégie EÚ a medzinárodné dohody (napr. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj). Stručný prehľad relevantných koncepčných dokumentov je uvedený v kap. 8.1.

Sústava základných programových dokumentov na podporu regionálneho rozvoja v SR

Zdroj: vlastné spracovanie

1.2 Proces a metodika tvorby programového dokumentu

Metodika

Súčasťou tohto dokumentu je stručný opis metodiky a procesu tvorby programu rozvoja obce. Cieľom je uľahčiť spravovanie a ďalšiu modifikáciu dokumentu a umožniť lepšie pochopenie princípov strategického plánovania smerom k širšej verejnosti, predovšetkým spoluprotvorcom a užívateľom plánu. Predpokladá sa, že po ukončení etapy prípravy programu ho jeho užívatelia budú sami prispôsobovať meniacim sa podmienkam. Pri rešpektovaní metodických postupov by nemalo dôjsť k narušeniu konzistentnosti myšlienok obsiahnutých v dokumente.

Dokument bol vypracovaný v súlade s novou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja. Metodiku koncipoval Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu v roku 2020. Taktiež je v súlade s predchádzajúcou Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC z roku 2015. Pri usmerňovaní plánovacieho procesu a spracovaní dokumentu boli aplikované metodické postupy vyvinuté v rámci viacerých výskumných projektov (projekt APVT Metodika tvorby strategického rozvojového plánu obce) a ďalších domácich a zahraničných metodík strategického plánovania na komunálnej úrovni (p. metodické podklady – kap. 8.1).

Proces tvorby programového dokumentu

Proces tvorby programu rozvoja obce tvoria tri hlavné etapy:

- analýzy

- tvorba stratégie
- operatívne plánovanie (programovanie) – tvorba programovej, realizačnej a finančnej časti

Pred začatím prác na samotnom programovom dokumente by sa mali uskutočniť úvodné činnosti:

- identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác
- prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie

Následne sa realizovala etapa spracovania analýz a z týchto analýz vychádzajúcich syntéz. Informácie pre analýzy poskytla obec, ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy, podobne ako aj samotná rozvojová stratégia, sa sústreďovali len na rozhodujúce faktory a kľúčové prvky. Preto sú kvalitatívne hodnotenia uprednostnené pred kvantitou vstupných dát. Úlohou analýz je poskytnúť odpoveď na otázku, „kde sa obec v súčasnosti nachádza“.

Ďalším krokom v rámci spracovania analýz bola syntéza parciálnych analýz použitím štandardnej metódy strategického plánovania – SWOT analýzy. Výsledkom bola strategická diagnostika obce, nevyhnutná pre stanovenie rozvojových cieľov.

Ďalšou etapou programového dokumentu je tvorba stratégie, pozostávajúca zo strategickkej vízie, podrobnejšie definovanej vo forme sústavy strategických cieľov. Možno ju rozdeliť do dvoch čiastkových etáp, resp. fáz:

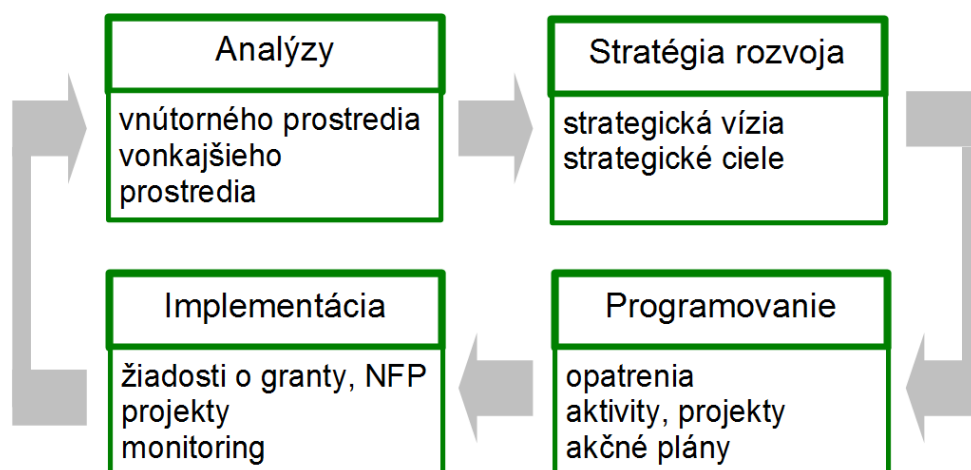
- stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHRSR
- návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov

V etape operatívneho plánovania (programovania) boli stanovené konkrétne opatrenia, aktivity a rámcové projekty – akčné plány, ktoré majú viesť k naplneniu vízie a dlhodobých cieľov. To znamená, že pokiaľ predmetom stanovenia rozvojovej stratégie bolo zodpovedať otázku „kde chceme byť?“, tak akčné plány majú povedať „ako sa tam dostaneme“. Súčasťou tejto etapy je aj nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania programového dokumentu. Samotný proces spracovania PHRSR ukončuje jeho prerokovanie a schvaľovanie.

Harmonogram spracovania PHRSR

Termín (2022)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

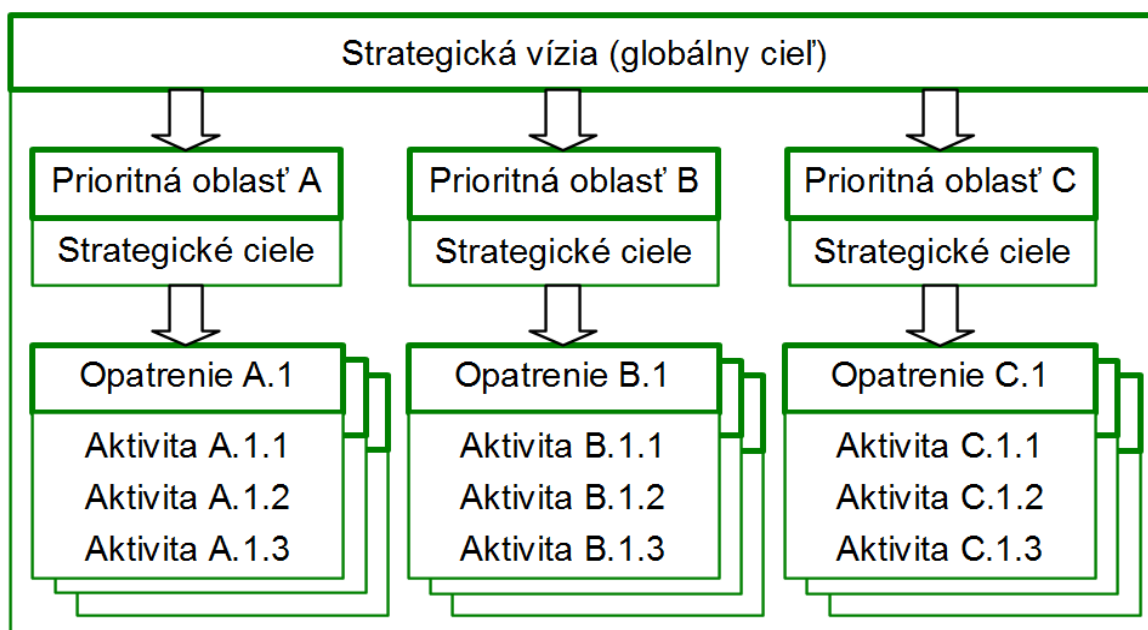
Postup spracovania programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Zdroj: vlastné spracovanie

Program rozvoja obce má hierarchickú štruktúru, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa prioritných oblastí a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít. Hierarchické usporiadanie znamená aj rozdielne časové horizonty. Program rozvoja obce je teda integrovaným plánovacím dokumentom (preto sa používa označenie „program“ a nie „plán“) zahŕňajúcim strategickú časť, ktorú tvoria dlhodobejšie ciele a programovú časť – opatrenia, aktivity a projekty realizovateľné v kratšom období.

Princíp hierarchickej štruktúry programu rozvoja obce

Zdroj: Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013

2. Analytická časť

Analytická časť pozostáva z komplexnej situačnej analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia. Je štruktúrovaná podľa hlavných oblastí života obce a funkčných subsystémov. Okrem analýz samotnej obce bolo treba väčšiu pozornosť venovať analýzám externého prostredia, s cieľom identifikovať konkurenčné aktivity v regióne i možnosti ďalšej spolupráce s okolitými obcami. Na základe situačnej analýzy boli identifikované kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja.

Pre spracovanie analytickej časti boli okrem informačných zdrojov uvedených v kap. 8.1 použité súbory dát, ktoré poskytla obec a dáta zverejňované Štatistickým úradom SR. Ďalšie informácie boli získané priamymi prieskumami v teréne, miestnym zisťovaním, diskusiami s predstaviteľmi obce. Informácie pre analýzy regionálneho kontextu sme čerpali z rozvojových dokumentov regionálnej úrovne.

Analýzy technického vybavenia, urbanistickej štruktúry a bytového fondu sú v programe rozvoja sumarizované len v skrátenej podobe, vzhľadom k tomu, že technické detaily sú podrobnejšie popísané v aktuálnej územnoplánovacej dokumentácii obce.

Zoznam použitých kvantitatívnych a kvalitatívnych dát

Oblasť dát /téma	Zdroj dát	Webová stránka
Demografia	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Bývanie	Štatistický úrad SR	www.statistics.sk
Školstvo a vzdelávanie	obec	–
Zdravotníctvo	–	–
Sociálna starostlivosť	obec	–
Ekonomická situácia	obec	–
Životné prostredie	MŽP SR	www.enviroportal.sk

2.1 Zhodnotenie implementácie doterajšej stratégie a realizovaných projektov

Obec pristupuje koncepčne k usmerňovaniu svojho rozvoja na základe územného plánu obce a programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Doterajší program rozvoja bol vypracovaný v roku 2016. Predchádzajúci pochádzal z roku 2008.

Z hodnotenia plnenia doterajšieho programu rozvoja obce vyplynulo, že rozvojová stratégia obce je v zásade naďalej aktuálna. V uplynulom období boli čiastočne alebo

úplne realizované viaceré kľúčové projekty / aktivity, navrhované v doterajšom programe rozvoja.

Ex-post hodnotenie doterajšieho programu rozvoja – zoznam realizovaných a čiastočne realizovaných projektov

Č.	Názov aktivity / projektu	Rok začatia	Rok ukonč.	Ukazovateľ splnenia	Náklady v EUR	Zdroje
A.1.1	Rekonštrukcia miestnych komunikácií			čiastočne		
A.2.4	Rozšírenie kamerového systému			úplne		
A.2.5	Modernizácia verejného osvetlenia			čiastočne		
A.3.2	Protipovodňové a vodozádržné úpravy			čiastočne		
A.4.1	Obnova budovy obecného úradu s kultúrnym domom			úplne		
B.1.1	Výstavba nájomných bytov			čiastočne		
B.1.2	Podpora individuálnej bytovej výstavby			čiastočne		
B.1.3	Obstaranie územného plánu obce			úplne		
B.2.1	Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov			čiastočne		
C.1.1	Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás			čiastočne		
C.2.1	Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života			čiastočne		
C.2.3	Organizovanie športových podujatí			úplne		
C.2.5	Obnovenie vydávania obecného časopisu			úplne		
C.2.6	Doplnenie knižničného fondu			úplne		
C.3.3	Vybudovanie oddychovej zóny			úplne		

Do nového programu rozvoja bolo z predchádzajúceho dokumentu prevzatých viacero navrhovaných aktivít a projektov, pričom boli modifikované podľa aktuálnej situácie. Výsledný dokument bol z obsahového a procesného hľadiska obstarania prispôsobený požiadavkám novej metodiky.

2.2 Analýza vnútorného prostredia

2.2.1 Základná charakteristika obce

Obec Snežnica leží v juhozápadnej časti Kysuckých vrchov v pramennej oblasti Snežnice. Pahorkatinnú kruhovitú kotlinu s terasovými políčkami na druhohorných horninách lemujú bradlové tvrdoše. Nesúvislé lesné porasty sú po obvode katastrálneho územia. Katastrálne územie obce má rozlohu 551 ha a nachádza sa v nadmorskej výške 380-882 m n.m., stred obce je vo výške 404 m n.m.

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Kysucké Nové Mesto a Žilinského kraja. Na základe počtu obyvateľov sa obec Snežnica zaraďuje medzi stredne veľké obce (1085 obyvateľov podľa SODB 2021). Susediacimi sídlami sú Oškerda (miestna časť Kysuckého Nového Mesta) a Zástranie (miestna časť Žiliny). Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km) a Žilina (11 km).

2.2.2 História obce a pamiatky

Historický vývoj

Obec vznikla okolo polovice 14. storočia. Prvá písomná zmienka o existencii Snežnice je zapísaná v Žilinskej knihe vydanej V. Chaloupeckým v roku 1426 (Sneznycz). V knihe je zmienka o richtárovi obce. Obec patrila do roku 1439 strečnianskemu panstvu a neskôr od roku 1511 k starhradskému panstvu. Dedičné richtárstvo získal v roku 1563 Ján Beňadik (Beňdík) listinou od starhradského panstva, ktorá bola spísaná na základe Žilinského (magdeburského) práva. V roku 1598 bolo v obci 10 domov a mlyn, v roku 1784 34 domov, 35 rodín a 243 obyvateľov. V roku 1850 tu žilo 352 obyvateľov, ktorí žili v drevených domoch. Zaoberali sa drevorubačstvom, chovom oviec, poľnohospodárstvom a drotárstvom.

Kultúrno-historické pamiatky

V obci Snežnica nie sú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu. Je tu niekoľko objektov s pamiatkovou hodnotou:

- zvonica klasicistická z 1. polovice 19. storočia
- zrubové stavby (drevenice) s typickými prvkami ľudovej architektúry

2.2.3 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, no sčasti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Obec v minulosti patrila medzi malé obce. Do konca 19. storočia mala len okolo 300 obyvateľov. Od začiatku 20. storočia však začína kontinuálny a veľmi dynamický populačný rast. Do roku 1970 vzrástol počet obyvateľov až na 1044. To predstavuje viac ako 3,3 násobný rast za obdobie 70 rokov. Potom nasledovalo obdobie relatívnej stagnácie. Obyvateľstvo sa za podpory masívnej bytovej výstavby sťahovalo do dynamicky sa rozvíjajúcich priemyselných centier Žiliny, Kysuckého Nového Mesta a ďalších miest. V posledných 10 rokoch počet obyvateľov obce opäť mierne rastie. Ide hlavne o vplyv suburbanizačných tendencií, keď obyvatelia miest sa sťahujú do okolitých vidieckych obcí. K 31. 12. 2020 mala obec Snežnica 1079 obyvateľov.

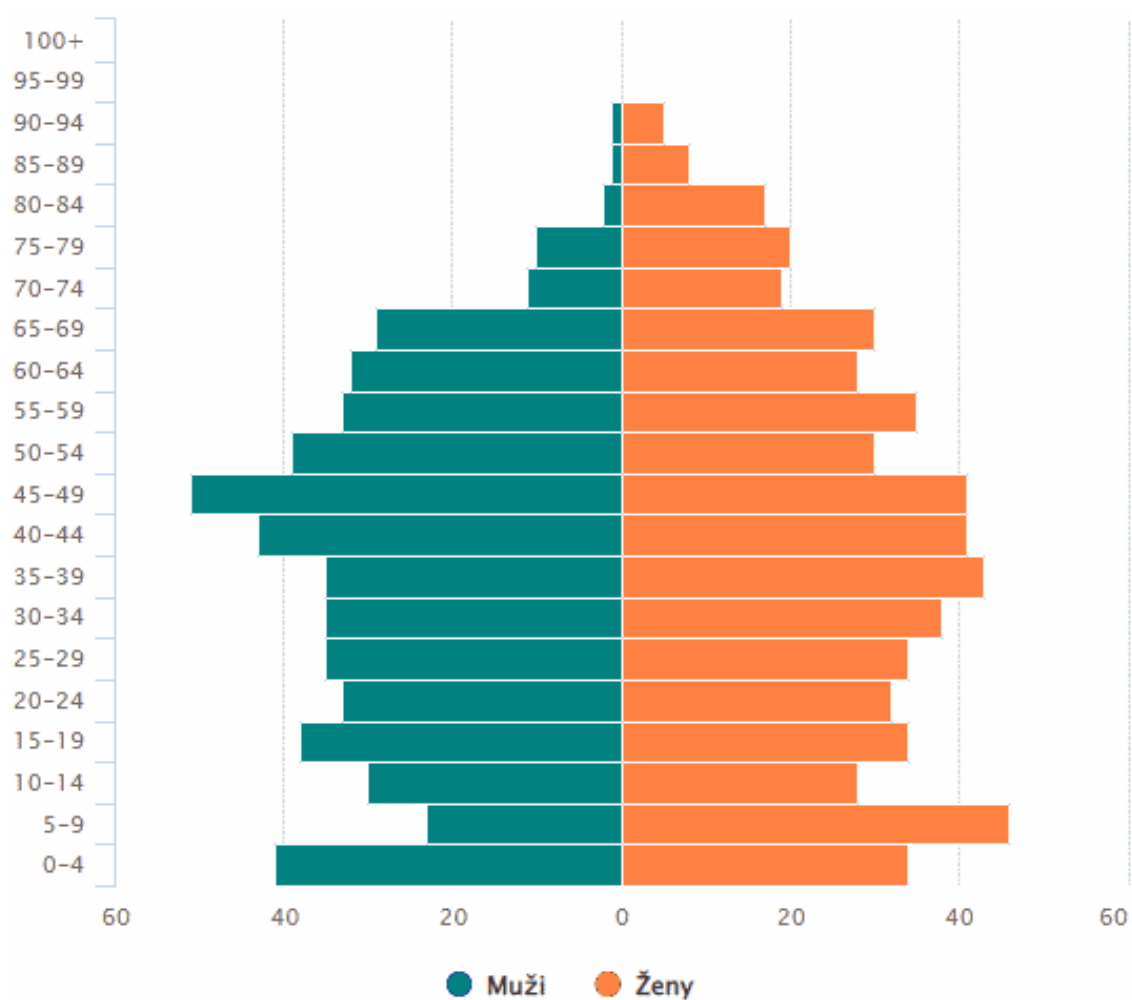
Populačný rast z posledných rokov pochádza najmä z migrácie, postupne však dochádza k zvyšovaniu natality. V sledovanom období rokov 2011 – 2020 bola bilancia prirodzeného pohybu pozitívna – 124 narodených : 109 zomretých. Migračná bilancia bola výrazne pozitívna – v sledovanom období sa do obce prisťahovalo 201 obyvateľov, odsťahovalo sa len 107 obyvateľov. Obec by mohla aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najvýraznejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie. Ide však hlavne o výsledok aktívnej rozvojovej politiky obce.

Z hľadiska prognózovania budúceho demografického vývoja má vysokú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ sa podľa údajov SODB 2021 dosahoval veľmi priaznivú hodnotu – až 132 a výrazne sa nezmenil v porovnaní s údajmi SODB 2011, kedy dosiahol hodnotu 127. Podľa všeobecnej interpretácie by hodnoty vyššie ako 100 mali zodpovedať dlhodobějšímu výhľadu prirodzeného prírastku počtu obyvateľov.

Podiel obyvateľov v produktívnom veku bol v roku 2021 pomerne vysoký – až 67,3% a oproti údajom z roku 2011 (68,5%) ostal stabilný. Znamená to, že humánny potenciál pre ekonomický rozvoj je v súčasnosti vysoký. Finančný kapitál generácie v produktívnom veku je hlavným zdrojom očakávaných investícií do individuálnej výstavby.

Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou však bude závisieť od rozvojovej politiky obce, udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce v celom regióne, ponuky služieb v obci a kvality technickej infraštruktúry.

Veková pyramída so znázornením zastúpenia vekových skupín

Zdroj: www.sodbtn.sk/obce

Vývoj počtu obyvateľstva

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	309
1880	308
1890	346
1900	405
1910	413
1921	492
1930	552
1940	664
1948	747
1961	989
1970	1044
1980	1037
1991	960
2001	957
2011	987
2021	1085

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, SODB

Prirodzený a mechanický pohyb obyvateľstva

Rok	narodení	zosnulí	prihlásení	odhlásení	bilancia	Počet obyvateľov k 31.12.
2011	17	6	18	10	+19	1002
2012	7	11	6	10	-8	994
2013	17	10	11	12	+6	1000
2014	6	19	15	1	-9	988
2015	12	6	3	17	-8	980
2016	14	10	15	14	+5	985
2017	11	15	45	17	+24	1009
2018	11	11	26	14	+12	1021
2019	18	10	33	7	+34	1055
2020	11	11	29	5	+24	1079
Spolu	124	109	201	107		

Zdroj: ŠÚ SR

Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

Rok	2011	2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	987	1085
z toho muži	488	522
z toho ženy	499	563
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	174	202
Počet obyvateľov v produktívnom veku	676	730
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	137	153

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Skladba obyvateľov podľa národnosti

Národnosť	slovenská	česká	iná	nezistená
2011	946	1	3	37
2021	1056	7	2	20

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 99,6% obyvateľov (bez zohľadnenia obyvateľov s nezistenou národnosťou).

Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	iné	bez vyznania	nezistené
2011	857	9	12	32	77
2021	906	7	25	126	21

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva tiež homogénna. Miera religiozity dosahuje priemerné hodnoty. 83,5% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi (bez zohľadnenia obyvateľov s nezisteným vierovyznaním). Tento podiel v poslednom období klesol v prospech obyvateľov bez vyznania – v roku 2001 sa k rímskokatolíckej cirkvi hlásilo až 86,8% obyvateľov. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov

Dosiahnuté vzdelanie	2011	2021
Základné	173	187
Učňovské (bez maturity)	170	295
Stredné odborné (bez maturity)	127	
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	43	266
Úplné stredné odborné (s maturitou)	154	
Úplné stredné všeobecné	28	
Vyššie odborné	5	39
Vysokoškolské 1. stupňa (bakalárske)	14	132
Vysokoškolské 2. stupňa (magisterské)	66	
Vysokoškolské 3. stupňa (doktorandské)	1	
Bez vzdelania	174	148
Nezistené	32	18

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Úroveň dosiahnutého vzdelania obyvateľstva je v porovnaní s inými vidieckymi obcami priemerná. Za uplynulých 10 rokov vzdelanostná úroveň obyvateľstva zaznamenala ďalšie zlepšenie.

2.2.4 Trh práce a sociálna situácia

Hospodárske subjekty pôsobiace na území obce zabezpečujú pre miestne ekonomicky aktívne obyvateľstvo len minimálny počet pracovných miest. Stále pracovné miesta sú v miestnej verejnej správe, v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, v drobných miestnych podnikateľských prevádzkach. Vo verejných službách obce je niekoľko pracovných miest vo verejnej správe (zamestnanci obecného úradu a vzdelávacích zariadení).

Počet pracovných miest od roku 1989 poklesol najmä v poľnohospodárstve, kde došlo k postupnému útlmu výroby, pri súčasnom raste požiadaviek na zvyšovanie produktivity práce. V súčasnosti nachádza najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov pracovné uplatnenie v službách, maloobchode a v priemyselnej výrobe.

Podľa údajov SODB 2011 väčšina obyvateľov pracovala v terciárnom sektore (služby) – 250 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 184 obyvateľov. V súčasnosti je už je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) nízky –

10 obyvateľov.

Za prácou mimo obec odchádzalo 417 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívnych v roku 2011 predstavovalo až 89%. Cieľovými miestami odchádzky je hlavne Žilina, v menšej miere aj Kysucké Nové Mesto a iné mestá, vrátane ČR.

Vďaka dostatočnej ponuke pracovných príležitostí v Žiline je miera nezamestnanosti pomerne nízka. Odrazom nízkej miery nezamestnanosti je aj nízky počet sociálne odkázaných obyvateľov.

Vysoká miera odchádzky za prácou je však príčinou uvoľňovania sociálnych a psychologických väzieb na miesto bydliska. Výskyt sociálno-patologických javov (krádeží, vandalizmu, neusporiadaného životného štýlu) je minimálny a nepredstavuje závažnejší problém.

Ekonomická aktivita obyvateľov

Počet ekonomicky aktívnych osôb	468
Podiel ekonomicky aktívnych na celku (%)	47,4
- pracujúci (okrem dôchodcov)	411
- pracujúci dôchodcovia	15
- osoby na materskej a rodičovskej dovolenke	35
- nezamestnaní	39
- študenti	64
- osoby v domácnosti	2
- dôchodcovia	205
- príjemcovia kapitál. príjmov	1
- iná a nezistená	31

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

2.2.5 Hospodárska základňa

K tradičným pracovným činnostiam obyvateľov Kysúc patrilo pestovanie poľnohospodárskych plodín, spracovanie dreva, chov oviec a dobytky, tkáčstvo a drotárstvo. Ťažké životné podmienky v podhorskej dedine, nedostatok pracovných príležitostí a neúroda boli začiatkom 20. storočia príčinou vysťahovalectva do zahraničia a zámoria. Neskôr obyvatelia odchádzali za prácou aj na Ostravsko alebo na sezónne práce do Čiech a na južné Slovensko.

Poľnohospodárska pôda predstavuje v rámci katastrálneho územia obce 48,3% jeho výmery. Zameriava sa na pestovanie zemiakov, obilnín, krmovín. V roku 1960 bolo v Snežnici založené Jednotné roľnícke družstvo (JRD). V roku 1965 JRD prevzali štátne majetky. Časť poľnohospodárskej pôdy v obci obhospodarujú obyvatelia vo forme záhumienkov, časť je využívaná na chov hospodárskych zvierat, zostávajúce plochy nie sú intenzívne obhospodarované. Značnú časť katastrálneho územia pokrývajú lesné porasty – lesy sú na 43,6 % výmery katastrálneho územia. V lesoch hospodári urbariát s viac ako 300 členmi.

Nepoľnohospodársku výrobu reprezentujú len prevádzky drobných výrobných služieb a živnostníci podnikajúci hlavne v oblasti stavebníctva (EkoBet, s.r.o., Drevonet, s.r.o.). Ide o malé firmy s menej ako 10 zamestnancami.

2.2.6 Cestovný ruch, rekreácia a šport

V obci Snežnica nie sú žiadne ubytovacie ani rekreačné zariadenia. V okolí sú vyznačené viaceré pešie turistické trasy, ktoré však územím obce neprechádzajú. Vyznačená je cyklistická trasa Zástranie – Snežnica – Radoľa – Horný Vadičov. V zimnom období sú tu vhodné podmienky pre beh na lyžiach. Lyžiarsky vleč v lokalite Bukovina je dlhodobo mimo prevádzky. V obci je rozšírená chalupárska rekreácia.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využíva športový areál s futbalovým ihriskom v lokalite Pod Malým Vretenom. Je tu tiež viacúčelové ihrisko.

2.2.7 Občianska vybavenosť

V obci sú zastúpené zariadenia základnej občianskej vybavenosti. Z hľadiska priestorovej lokalizácie sú situované pozdĺž priečahu cesty III. triedy zastavaným územím obce. Sú

rozptýlené v zástavbe a väčšia časť sa sústreďuje v hlavnom uzlovom priestore obce.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje obecný úrad, kultúrny dom, obecná knižnica, základná škola, materská škola, požiarna zbrojnica, kostol, cintorín s domom smútku.

Základná škola v obci je plnoorganizovaná, pre 1-9. ročník. Kapacita zariadenia postačuje súčasným potrebám. Navštevujú ju aj deti z Oškerdy, miestnej časti Kysuckého Nového Mesta. Kapacita školy aj stavebno-technický stav vyhovujú súčasným požiadavkám.

Materská škola je v samostatnom objekte v areáli základnej školy. V priestoroch MŠ sídli aj školská jedáleň. V posledných rokoch má počet detí v MŠ stúpajúcu tendenciu.

Zdravotné stredisko v obci nie je. Obyvatelia navštevujú zdravotnícke zariadenie v Kysuckom Novom Meste, prípadne zariadenia vyššieho významu v Žiline.

Kostol Sedembolestnej Panny Márie je novodobý, vysvätený v roku 1995. V obci je tiež cintorín s domom smútku a historická zvonica z 18. storočia.

Vo viacúčelovej budove kultúrneho domu sa sústreďuje okrem sál a priestorov kultúrneho domu aj obecný úrad, obecná knižnica a pošta so samostatným vstupom. Pre kultúrno-spoločenské aktivity sa využíva veľká sála s kapacitou 170 miest, ďalšie spoločenské priestory a prevádzkové zázemie, ktoré tvorí kuchyňa a hygienické zariadenia.

Sektor komerčných služieb a obchodu v obci je rozvinutý primerane počtu obyvateľov. Zastúpené sú len predajne potravinárskeho tovaru a pohostinské prevádzky. Sú sústredené v centrálnej časti obce, pozdĺž hlavnej ulice. Obyvatelia využívajú aj zariadenia maloobchodu a služieb v okolitých mestách – Žiline a Kysuckom Novom Meste.

V budúcnosti, v dôsledku prisťahovania nových obyvateľov, sa predpokladá postupné rozšírenie trhového priestoru pre ďalšie služby a obchodné prevádzky. Využitie rekreačného potenciálu by pôsobilo ako faktor rozvoja špecifických služieb, najmä v segmente ubytovania a spoločného stravovania.

2.2.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Kultúra sa v minulosti do značnej miery prelínala s náboženskými obradmi a s ľudovými tradíciami. V súčasnosti sa z iniciatívy obce a komisie pre sociálne veci, šport a kultúru pravidelne organizujú viaceré podujatia ako napr. oslavy Dňa matiek, Dňa detí, Dňa mužov, súťaž vo varení guláša, uvítanie detí do života, stretnutia so staršími spoluobčanmi, fašiangová zábava, obecný ples a zabíjačka, hasičská súťaž, oslavy významných výročí.

K spoločenskému životu prispievajú kluby vyvíjajúce aktivity v oblasti športu – Obecný športový klub a Mládežnícky športový klub. Pravidelne sú organizované futbalové turnaje. Od roku 2000 sa organizuje Memoriál JUDr. M. Ševčíka, na počesť dlhoročného funkcionára športového klubu. Cez obec vedie pravidelný cyklomaratón Kysuckou vrchovinou.

Kultúrny život obohacujú znovuzaložený ochotnícky divadelný súbor (v r. 2015) a folklórny súbor Snežnické varešky. Z miestnych občianskych združení sú ďalej aktívne Dobrovoľný hasičský zbor, Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, ZO – Jednota dôchodcov Snežnica.

V obci je kultúrny dom s dobrými priestorovými podmienkami pre rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. V budove je aj obecná knižnica.

2.2.9 Bývanie a bytový fond

Bytový fond tvorí tradičná zástavba rodinných domov, zväčša jednopodlažných. Menšia časť bytového fondu je v bytových domoch. Podľa najnovších údajov SODB 2021 bolo v obci celkovo 342 domov - z toho 307 rodinných domov, 3 bytové domy.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahuje hodnotu až 3,59 a výrazne prevyšuje priemer SR a priemer za okres Kysucké Nové Mesto (3,28). Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu. Podiel bytov vybavených ústredným kúrením a bytov vybavených kúpeľňou alebo sprch. kútom sa neodchyľuje od okresného priemeru.

Podiel neobývaných bytov predstavuje 10,9% z celkového počtu bytov a je pomerne nízky, podobne ako v celom okrese (11,7%). Hlavnou príčinou neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôsobené súčasným štandardom bývania. Z veľkej časti sa využíva pre rekreačné účely ako rekreačné chalupy.

Atraktívna poloha prostredia s vysokými krajinnými prináša obci perspektívu stať sa dôležitou cieľovou lokalitou prisťahovania nových obyvateľov. Rozhodujúcimi faktormi, od ktorých závisí atraktivnosť lokality pre bývanie, sú dobré dopravné spojenie, vybudovaná infraštruktúra, kvalita životného prostredia, možnosť bývania vo vlastnom rodinnom dome.

Počet domov a bytov

domy spolu	280
trvale obývané domy	245
z toho rodinné domy	236
z toho bytové domy	2
z toho iné	2
neobývané domy	35
byty spolu	312
trvale obývané byty spolu	278
z toho v rodinných domoch	234
z toho v bytových domoch	25
z toho iné	9
neobývané byty spolu	34

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011

Domy podľa obdobia výstavby

do roku 1945	1946 – 1980	1981 – 2000	2001 a neskôr (a nezistené)
40	182	47	73

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

2.2.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Dopravná infraštruktúra

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Snežnica výhodnú polohu v blízkosti multimodálneho dopravného koridoru Žilina – Kysucké Nové Mesto – Čadca – hranica s Poľskom a ČR. Tento koridor tvorí cesta I. triedy č. I/11, železničná trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava, plánovaná diaľnica D3, ako aj uvažovaná 4. etapa vázskej vodnej cesty.

Zastavané územie samotnej obce leží na ceste III. triedy č. III/2055 Snežnica – Oškerda, s celkovou dĺžkou 4,5 km. Na cestu I. triedy č. I/11 je napojená v Oškerde, miestnej časti Kysuckého Nového Mesta. Intenzita dopravy na ceste je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obce Snežnica. Spojenie s krajským mestom Žilina zabezpečuje cesta I/11, ktorá je súčasťou medzinárodného koridoru E75.

Obcou železničná trať neprechádza. Najbližšia železničná stanica je v Kysuckom Novom Meste na trati č. 127 Žilina – Čadca. Ide o dvojkoľajnú elektrifikovanú trať Žilina – Čadca – hranica s ČR – Ostrava. Najbližšie medzinárodné dopravné letisko sa nachádza v Žiline, v časti Dolný Hričov.

Kostru dopravnej siete obce Snežnica tvorí prieťah cesty III. triedy zastavaným územím obce. Z tejto komunikácie sa odpája niekoľko kratších úsekov miestnych komunikácií s celkovou dĺžkou 7,5 km. Komunikácie sú len čiastočne zokruhované, viaceré sú slepé. Sprístupňujú obytnú zástavbu, zariadenia občianskej vybavenosti. Väčšina týchto komunikácií má nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového krytu. Viaceré komunikácie sú nespevnené. V obci je vybudovaných niekoľko mostov a lávok premošťujúcich miestny potok. Spevnená účelová komunikácia do miestnej časti Žiliny – Zástrania je vybudovaná po hranicu katastrálneho územia obce Snežnica.

Chodníky sú vybudované v centrálnej časti obce pozdĺž prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím.

Samostatné cyklistické chodníky v obci ani okolí nie sú vybudované. Cyklistická trasa Zástranie – Snežnica – Radoľa – Horný Vadičov je vyznačená po existujúcich komunikáciách a lesných cestách.

Plochy statickej dopravy (parkoviská) sa nachádzajú len pri obecnom úrade a niektorých ďalších zariadeniach občianskej vybavenosti (napr. pri futbalovom ihrisku). Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatrávnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

Verejná hromadná doprava je realizovaná autobusovou dopravou, ktorú zabezpečujú linky

SAD Žilina, a.s. Žilina – Snežnica a Kysucké Nové Mesto – Snežnica. V obci sú 4 autobusové zastávky. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V poslednom období neustále stúpa podiel individuálnej automobilovej dopravy pri dochádzke do zamestnania, za kultúrou a nákupmi. Napriek tomu je udržanie dostatočného počtu spojov dôležité hlavne pre nižšie príjmové skupiny, žiakov, študentov a obyvateľov bez osobného automobilu.

Technická infraštruktúra

V obci Snežnica je vybudovaný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaných takmer 100% domácností. Na začiatku 90. rokov 20. storočia sa uskutočnila komplexná rekonštrukcia vodovodu. Súčasťou vodovodného systému sú 2 vodojemy v lokalitách Chotáre a Gáreň. Vodovod je prepojený na skupinový vodovod Nová Bystrica.

Obec Snežnica má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, na ktorú je napojených 95% domácností. Čistenie odpadových vôd je v miestnej čistiarni odpadových vôd.

Obec Snežnica je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV. Z kmeňových vedení odbočujú vonkajšie elektrické vedenia prípojkami k transformačným staniciam.

Obec Snežnica je plynofikovaná. Plynofikácia sa uskutočnila v rokoch 1993-94. Na plynovod je napojená väčšina domácností.

Miestna telekomunikačná sieť obce je zabezpečená prevažne vzdušným vedením. Územie je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-Mobile a O2. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov.

V obci je vybudovaný systém miestneho rozhlasu. Prevádzka je zabezpečená cez rozhlasovú ústredňu lokalizovanú v budove obecného úradu. Na verejných priestranstvách je inštalovaný kamerový systém.

V uliciach obce je vybudované verejné osvetlenie.

Úroveň technickej infraštruktúry možno hodnotiť ako nadpriemernú v porovnaní s okolitými vidieckymi obcami.

2.2.11 Prírodné podmienky a životné prostredie

Prírodné podmienky

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 380 do 882 m n.m. Obec Snežnica sa rozkladá na juhozápadnej časti Kysuckých vrchov v časti Kysucké bradlá.

Na území obce sa uplatňuje najmä silný fluviálny erózný proces, charakteristický pomerne silnou hĺbkovou eróziou. Takto vznikla hlboká dolina so slabou vyvinutou nivou, preto sa zástavba koncentruje v bezprostrednom okolí toku. Priemerná sklonitosť väčšiny územia obce sa pohybuje v rozmedzí 6 až 14°, vo vyšších polohách miestami tieto hodnoty prekračuje.

Geologický podklad tvoria kryštallické bridlice (v južnej časti) a trefohorné vápence so štruktúrami amonitov a belemnitov (v severnej časti). Z hľadiska pôdnych typov sa na území obce vyvinuli hlavne kambizeme (hnedé lesné pôdy).

Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovej oblasti s režimom odtoku, ktorý zodpovedá dažďovo-snehovému typu, s vysokou vodnosťou v jarnej období (marec – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy.

Katastrálne územie spadá do povodia rieky Kysuca. Os riečnej siete tvorí potok Snežnica, ktorý je ľavostranným prítokom Kysuce. Tok s dĺžkou 6,5 km pramení na juhozápadnom svahu Kučerovky v nadmorskej výške 650 m n.m. Preteká Kysuckou vrchovinou a cez bradlové pásmo Kysuckej vrchoviny. Potok v zastavanom území tečie v regulovanom koryte. Polder vybudovaný nad obcou v rámci pozemkových úprav je nefunkčný.

Z hydrogeologického hľadiska je územie málo významné. Horninové prostredie nevytvára podmienky pre vznik vodohospodársky významných zásob podzemných vôd.

Z klimatického hľadiska patrí prevažná časť územia obce do oblasti mierne teplej, okrsku mierne teplého, veľmi vlhkého, vrchovinového. Miestne klimatické pomery sú na území obce ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu. Priemerné ročné teploty v severnej časti katastrálneho územia dosahujú 4 – 6 °C, v strednej časti dosahujú 6 – 7 °C a na juhovýchodnom okraji dokonca 7 – 8 °C. Priemerná teplota v júli sa vo vyššie položenej časti pohybuje v rozpätí 14 – 16 °C, v nižšie položenej časti je vyššia: 16 – 18 °C. Priemerná teplota vzduchu v januári dosahuje na väčšine územia –4 až –5 °C, vo vyšších polohách klesá na –5 až –6 °C.

Bezmrazové obdobie trvá v priemere 140 – 160 dní v roku. Obdobie s priemernou dennou teplotou vzduchu nižšou ako 0 °C tu trvá 100 – 120 dní v roku. Približne rovnako dlho trvá na severe územia obce obdobie so snehovou pokrývkou min. 1 cm. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky sa pohybuje na úrovni 50–75 cm.

Z hľadiska zrážkových pomerov je územie obce vlhkou oblasťou. Ročný úhrn zrážok sa podľa priemerných hodnôt na väčšine územia pohybuje na úrovni 800 – 900 mm, pričom množstvo zrážok mierne klesá s nadmorskou výškou. Priemerný mesačný úhrn zrážok v januári dosahuje 50–60 mm (60–70 mm vo vyšších polohách), v júli 80 – 100 mm. Približne 60% zrážok spadne vo vegetačnom období. Maximálny mesačný úhrn zrážok v 50 ročnom rade údajov bol zaznamenaný na úrovni 250-300 mm.

Typickým pre Kysuce je vysoký výskyt inverzných stavov, hmiel. Významnú úlohu tu zohrávajú miestne cirkulačné pomery, orografické podmienky a nadmorská výška. Počas inverzie dochádza k silnejšiemu ochladeniu povrchu zeme v kotlinách a dolinách než vo vyšších polohách. Inverzie vznikajú najmä pri anticyklonálnych situáciách, pri silnom vyžarovaní v nočných a ranných hodinách. V doline je 80 – 100 dní s hmlou v roku, nižší počet takýchto dní je vo vyšších polohách 600 m (20 – 50 dní).

V danom území prevláda prúdenie vzduchu zo západu, pri povrchu je však vietor výrazne ovplyvnený severozápadno-juhovýchodnou orientáciou údolia. V ročnom chode sú zväčša najveternejšími mesiacmi február a marec, najmenej veterné býva obvykle jesenné obdobie (september).

Potenciálna prirodzená vegetácia, je taká vegetácia, ktorá by sa v území vyvinula bez antropogénneho vplyvu. Na prevažnej časti územia Snežnice sú to karpatské dubovo-hrabové lesy a podhorské bukové lesy. Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie podstatne odlišuje. Lesné plochy sa síce zachovali v prevažnej časti katastrálneho územia a len na časti boli nahradené poľnohospodárskou pôdou, druhové zloženie lesa je však v súčasnosti charakteristické monokultúrami smrekových porastov. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie ihličnaté dreviny – smrek (52%) a borovica (16%) a z listnatých drevín buk (27%).

Ochrana prírody a krajiny

Územie obce sa nachádza mimo súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nezasahujú sem žiadne veľkoplošné územia ochrany prírody. Do katastrálneho územia zasahuje prírodná rezervácia (PR) Brodnianka. Vyhlásená bola v roku 1972 na výmere 33,3 ha. Predmetom ochrany je súvislý dubový porast, ktorý tu má jeden z najsevernejších výskytov v SR. Platí tu 5. stupeň ochrany.

Pri kostole sa nachádza chránený strom lipa veľkolistá (S 86), vek stromu sa odhaduje na 300 rokov.

Stav životného prostredia a environmentálne problémy

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Kysucké Nové Mesto ani územie obce medzi zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok v posledných 20 rokoch k výraznému poklesu. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických

stacionárnych zdrojov. V obci sa po ukončení prevádzky kameňolomu nenachádzajú žiadne veľké ani stredné zdroje znečisťovania ovzdušia.

Obec sa nachádza v pramennej oblasti, z tohto dôvodu je znečistenie povrchových a podzemných vôd nižšie ako na dolných tokoch. Najvyššie znečistenie sa predpokladá na toku potoka Snežnica poniže zastavaného územia obce. Zdrojom znečistenia sú predovšetkým odpadové vody z rodinných domov. Odpadové vody sú tu často likvidované nevhodným spôsobom alebo nelegálne vypúšťané do vodného toku.

Zber a likvidáciu netriedeného komunálneho odpadu je zabezpečovaný na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený separovaný zber odpadu pre papier, sklo a plasty. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. V obci je zriadený nevyhovujúci zberný dvor. Kompostovanie biologického odpadu funguje v rámci mikroregiónu formou kompostérov. V obci ani okolí nie sú skládky odpadu ani nelegálne smetiská.

2.2.12 Štruktúra samosprávy a hospodárenie obce

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv sa od roku 2005 výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém financovania prináša väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne kladie väčšie nároky na finančné riadenie obce. Pôvodný systém rozdeľovania prostriedkov podľa počtu obyvateľov ako jediného kritéria nahradil systém 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov (počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, upravený veľkostným koeficientom, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení, počet obyvateľov v dôchodkovom veku). Ďalšie zmeny sa týkajú miestnych daní a poplatkov. Obce ďalej získali väčšie právomoci pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. Rozpočet obce na rok 2022 je navrhnutý s prebytkom + 42 tis. eur. Príjmy sú rozpočtované vo výške 1,111 mil. eur a výdavky vo výške 1,069 mil. eur. Na príjmovej stránke majú tvoriť bežné príjmy 95,3%, zvyšok pripadá na príjmové finančné operácie (1,7%) a príjmy ZŠ s MŠ (3%). Na výdavkovej stránke majú tvoriť bežné výdavky 37,1%, kapitálové výdavky 2,1%; zvyšok pripadá na výdavky ZŠ s MŠ (58,3%) a výdavkové finančné operácie (2,5%).

V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Vo vlastníctve obce sú niektoré nehnuteľnosti – verejné budovy (KD), vrátane príslušných pozemkov, ďalej komunikácie a mosty, pozemky pod cintorínom, ihriskom, ČOV, na verejných priestranstvách (pri zvonici), lyžiarsky vleč.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo má 9 členov. Schôdze sa konajú spravidla 1x za 2 – 3 mesiace. Ustanovená je funkcia zástupcu starostu a hlavného kontrolóra.

Vo vzťahu k obecnému zastupiteľstvu plnia poradnú funkciu viaceré odborné komisie:

- komisia pre ochranu verejného záujmu
- komisia sociálna, pre šport a kultúru
- komisia stavebná, pre poľnohospodárstvo a obchod
- inventúrna, inventarizačná, likvidačná a oceňovacia komisia
- komisia pre prideľovanie kompostérov
- komisia pre výber nájomníkov obecných nájomných bytov
- komisia pre vybavovanie sťažností

Komunikácia s obyvateľmi prebieha zväčša prostredníctvom neformálnych stretnutí. Obec prevádzkuje vysielanie obecného rozhlasu. Má zriadenú internetovú stránku www.sneznica.sk, kde sú zverejnené základné informácie o dianí v obci. V roku 1996 bola pri príležitosti 570 výročia prvej písomnej zmienky o obci vydaná informačná publikácia o obci. Od roku 2016 obec vydáva obecné noviny Novinky spod Vretňa.

2.2.13 Analýza silných stránok, slabých stránok územia

Hlavné vnútorné faktory rozvoja predstavujú silné stránky a slabé stránky, vyplývajúce z daností územia, vybudovanej lokálnej infraštruktúry. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Silné stránky

- kompletne vybudovaná technická infraštruktúra, vrátane kanalizácie
- vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci
- atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí
- zachovaný vidiecky charakter obce
- živé folklórne a ochotnícke tradície v obci
- nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia
- priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku
- v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti
- vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov
- ukončené pozemkové úpravy (komasácie) v katastri
- priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť
- aktivita spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu

Slabé stránky

- nevyhovujúci stav viacúčelovej budovy kultúrneho domu
- slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí
- nedostatočné spektrum zariadení služieb
- chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov
- znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie
- nedostatočné spektrum zariadení služieb
- absencia zariadenia sociálnych služieb pre seniorov

2.3 Analýza vonkajšieho prostredia

2.3.1 Analýza regionálnych vzťahov a väzieb

Z hľadiska administratívneho členenia patrí obec Snežnica do Žilinského kraja a okresu Kysucké Nové Mesto. Okres Kysucké Nové Mesto má rozlohu 173,68 km² a 33 308 obyvateľov. Vznikol odčlenením z pôvodného „veľkého“ okresu Čadca po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

V rámci okresu zaujíma polohu na juhozápadnom okraji. Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) a ÚPN VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov obec Rudinská leží na okraji žilinsko-martinského ťažiska osídlenia prvej úrovne a tretej skupiny. V blízkosti, údolím rieky Kysuca, prechádza žilinsko-kysucká rozvojová os prvého stupňa Žilina – Čadca – hranica s ČR. Rozvojová os je reprezentovaná multimodálnym dopravným koridorom, ktorý tvorí cesta I. triedy č. I/11, železničná trať I. kategórie č. 127, plánovaná diaľnica D3.

Žilina (81 494 obyvateľov) je hlavným spádovým mestom pre obyvateľov obce Rudinská z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami. Majú tu sídlo zariadenia vyššej občianskej vybavenosti (administratíva, školstvo, zdravotníctvo).

Na základe počtu obyvateľov možno obec zaradiť do kategórie stredne veľkých vidieckych obcí. Najbližším mestom je Kysucké Nové Mesto (5 km) a Žilina (11 km).

Katastrálne územie obce má výmeru 551 ha a je kompaktné. Hustota osídlenia dosahuje 181 obyvateľov na km², čo je výrazne nad úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Susedí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami: Oškerda, Zástranie, Brodno, Radoľa, Teplička nad Váhom, Zádubnie.

Obec Snežnica bola od 70. rokov 20. storočia klasifikovaná ako nestredisková obec a bola súčasťou spádového územia Kysuckého Nového Mesta. Tieto hierarchické väzby pretrvali aj po zrušení strediskovej sústavy osídlenia až do súčasnosti.

V poslednom období sa rozvíja medziobecná spolupráca aj na subregionálnej úrovni. Obec Snežnica je spolu s ďalšími 12 obcami členom miestnej akčnej skupiny MAS Dolné Kysuce, so sídlom v obci Rudina.

2.3.2 Analýza hlavných vonkajších faktorov rozvoja a ich vplyvu

Hlavné vonkajšie faktory rozvoja predstavujú príležitosti a ohrozenia, vyplývajúce z pôsobenia vonkajších síl a vplyvov. V nasledujúcom prehľade sú tieto faktory zoradené podľa ich vplyvu (vzostupne).

Príležitosti

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom
- výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta
- poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica)
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie
- potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce
- spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS)
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období

Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru
- realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy
- ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy
- značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky

- nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy

2.4 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

V tejto podkapitole sú obsiahnuté závery v podobe syntéz, vyplývajúce z predchádzajúcich analýz. Sú medzikrokom medzi analýzami a tvorbou stratégie. Ich podstatou je vyhodnotenie a sumarizácia analytického materiálu s cieľom odvodiť z nich kľúčové piliere stratégie, problémové okruhy, ktorým je nutné venovať pozornosť.

Ide o nasledovné syntetizujúce analýzy:

- SWOT analýza (s priradením bodových hodnôt jednotlivým položkám)
- analýza problémov a možných rizík, výziev

Zo SWOT analýzy a z analýzy problémov vyplynuli hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity. V rámci SWOT analýzy silné stránky a príležitosti identifikujú hlavné faktory rozvoja – t.j. **rozvojový potenciál**. Kľúčové disparity, t.j. **limity rozvoja územia** sú výstupom analýzy problémov a podporené sú slabými stránkami a ohrozeniami identifikovanými v SWOT analýze.

2.5 SWOT analýza

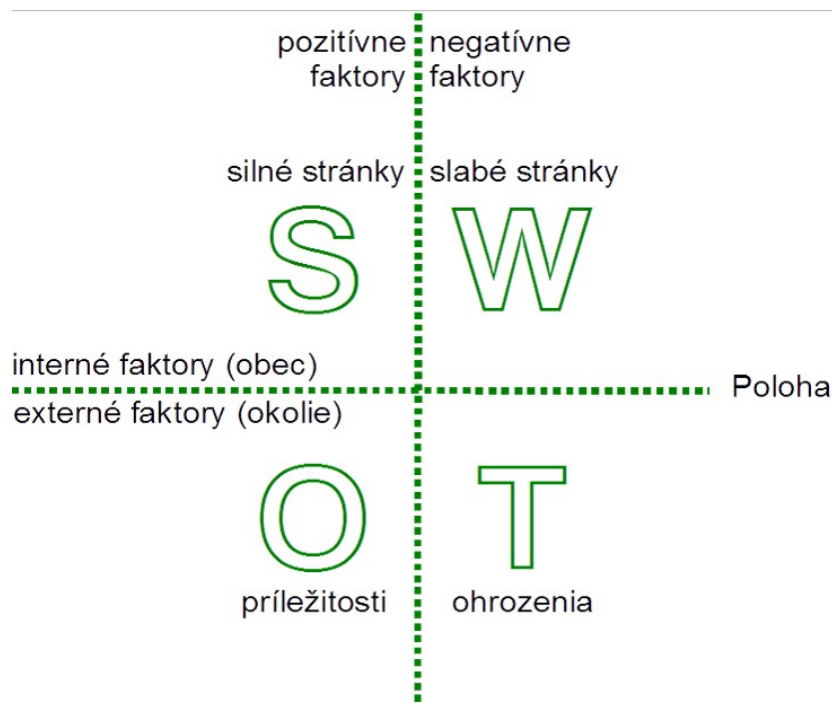
SWOT analýza poskytuje celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by zužitkovali najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať. Z tohto dôvodu nie je vhodné jej členenie podľa sektorov.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

Podľa povahy sledovaných javov sa v SWOT analýze rozlišujú pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory podmieňujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Jednotlivé položky v SWOT analýze sú vážené, čo znamená, že sú im priradené bodové hodnoty od 1 do 5, ktoré vyjadrujú mieru ich závažnosti. Položky s najvyššími bodovými hodnotami potom predstavujú hlavné faktory rozvoja, resp. kľúčové disparity.

Princíp SWOT analýzy

Zdroj: vlastné spracovanie

Silné stránky (S)

• kompletne vybudovaná technická infraštruktúra, vrátane kanalizácie	5
• vzdelávacie zariadenia (ZŠ, MŠ) v obci	5
• atraktívne prírodné a krajinné prostredie v okolí	4
• zachovaný vidiecky charakter obce	4
• živé folklórne a ochotnícke tradície v obci	4
• nízka miera priemyselného znečistenia životného prostredia	4
• priaznivá demografická situácia, vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku	4
• v obci sú základné zariadenia a prevádzky občianskej vybavenosti	3
• vysoká ekologická stabilita územia a zachovanosť pôvodných ekosystémov	3
• ukončené pozemkové úpravy (komasácie) v katastri	3
• priaznivá celková sociálna situácia obyvateľstva, relatívne nízka nezamestnanosť	3
• aktívna činnosť spoločenských organizácií, hlavne v oblasti športu	1

Slabé stránky (W)

- nevyhovujúci stav viacúčelovej budovy kultúrneho domu 5
- slabá hospodárska základňa obce s minimom pracovných príležitostí 4
- nedostatočné spektrum zariadení služieb 3
- chýbajú ubytovacie kapacity pre rekreantov 3
- znižovanie záujmu obyvateľov o verejné dianie 3
- nedostatočné spektrum zariadení služieb 3
- absencia zariadenia sociálnych služieb pre seniorov 2

Príležitosti (O)

- výhodná poloha obce v regióne s dynamickým ekonomickým rozvojom 5
- výhodná poloha v blízkosti Žiliny a Kysuckého Nového Mesta 5
- poloha v blízkosti dôležitého multimodálneho koridoru (železnica, cesta I. triedy, plánovaná diaľnica) 5
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ na rozvojové projekty 4
- atraktívne prostredie pre rodinné bývanie 4
- potenciál krajinného prostredia pre rozvoj rekreácie 3
- predpoklad pokračovania migračných prírastkov obce 3
- spolupráca a koordinovaný postup v rámci združenia obcí regiónu (MAS) 3
- relatívny dostatok pracovných príležitostí v širšom regióne a pokračovanie trendu poklesu počtu nezamestnanosti v obci 2
- možnosť samozásobenia agrárnymi produktmi pre slabšie sociálne skupiny a v prípade krízových období 1

Ohrozenia (T)

- nedostatok finančných prostriedkov v obecnom rozpočte na realizáciu väčších rozvojových zámerov 5
- konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy, zoslabnutie vzájomnej spolupráce obcí 4
- opúšťanie tradičných modelov a vidieckeho štýlu života, zánik tradícií a folklóru 4
- realizácia investičných zámerov ohrozujúcich ekologické a rekreačné funkcie územia 3
- riziko redukcie spojov verejnej dopravy 3
- ďalší nárast intenzity / podielu individuálnej automobilovej dopravy 3

- značná administratívna náročnosť / nízka úspešnosť projektov na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov 3
- odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou a s tým súvisiace negatívne sociálne dôsledky 2
- nízky záujem investorov a podnikateľov o podnikanie v obci 2
- časté a neprehľadné zmeny legislatívy 1

2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev

Analýza problémov pomenúva hlavné nedostatky (disparity), na riešenie ktorých sa treba zamerať. Vychádza zo SWOT analýzy a dopĺňa ju o ďalšie faktory, ktoré neboli zaradené medzi slabé stránky a hrozby. Okrem primárneho problému sú predmetom analýzy aj ich následky (súčasný, resp. potenciálny). Výsledky tejto analýzy sú dôležité pre stanovenie prioritných oblastí, ktoré vyžadujú prioritné riešenie a výber vhodných projektov, aktivít a opatrení, ktoré by tieto problémy pomohli eliminovať.

Riziká ďalšieho vývoja, s uvedením zdrojov rizík, dôsledkov a odhadu pravdepodobnosti výskytu, sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Kontrolný zoznam pre hodnotenie možných rizík

Druh rizika	Objekt rizika	Zdroj rizika	Nežiaduce dôsledky	Pravdepodobnosť
Individuálne	nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)	užívatelia	nerealizácia aktivít	50%
Technické	chyby projektovej dokumentácie	PD	dodatočné náklady	10%
	problémy pri verejnom obstarávaní	legislatíva		20%
	poruchovosť systémov	technológia		20%
Ekologické	nedostatočná starostlivosť o zložky krajiny	užívatelia pôdy	degradácia krajiny / výsledkov	30%
Sociálne	medziľudské vzťahy	obyvatelia	nerealizácia aktivít	20%
Ekonomické	nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie	externý	nerealizácia projektov / aktivít	70%

Analýza príčin a dôsledkov problémov (strom problémov)

Z analýzy problémov vyplýva, že väčšinou nejde o izolované problémy, ale navzájom medzi sebou súvisia, pričom je medzi nimi možné sledovať kauzálne vzťahy, t.j. príčina – dôsledok. Okrem primárneho problému sú teda predmetom analýzy aj ich následky (súčasné, resp. potenciálne).

V prípade daného územia sa objavujú tieto hlavné problémy a ich následky:

- minimum pracovných príležitostí v obci → následok: nutnosť dochádzania za prácou, uvoľňovanie sociálnych väzieb obyvateľov na obec a znižovanie súdržnosti miestnej komunity
- chýbajú základné služby → následok: nutnosť cestovania za službami
- nevyhovujúci stav niektorých miestnych komunikácií → následok: problém dostupnosti objektov, nižšia atraktivita obce pre prisťahovanie obyvateľov
- absencia turistických trás, ubytovacích a reštauračných zariadení → následok: obmedzené možnosti rozvoja cestovného ruchu, krátkodobosť pobytu návštevníkov

2.7 Prognóza budúceho vývoja a identifikácia východísk

Prognóza budúceho vývoja je v neustále sa meniacich podmienkach značne zložitá a v podstate nemožná. Možné je však uvažovať o troch odlišných scenároch rozvoja – optimistickom, pesimistickom a neutrálnom. Navrhnutá stratégia rozvoja je v zásade postavená na optimistickom scenári rozvoja.

Identifikované hlavné faktory rozvoja obce a kľúčové disparity predstavujú hlavné východiská pre stanovenie stratégie rozvoja obce. Ťažiskovo by stratégia mala byť založená na silných stránkach a využití príležitostí (generická stratégia SO).

3. Strategická časť

3.1 Strategická vízia

Stratégiu rozvoja obce Snežnica reprezentuje celková vízia obce naznačujúca ideál rozvoja do budúcnosti. Strategická vízia predstavuje ekvivalent globálneho cieľa. Má podobu motto – výroku opisujúceho ideálny cieľový stav.

Vízia obce Snežnica

„Obec Snežnica bude modernou a životaschopnou obcou s kompletne vybudovanou infraštruktúrou. Dôjde k rozvoju obytnej funkcie, hospodárskej základne i rekreačných aktivít, pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja. Vďaka prisluhovaniu nových obyvateľov si posilní svoju pozíciu v rámci regiónu Dolných Kysúc.“

3.2 Štruktúra priorít a opis stratégie

Stratégiu rozvoja obce Snežnica je treba zamerať na zhodnotenie silných stránok a maximálne využitie príležitostí (generická stratégia SO). Aby obec túto rozvojovú šancu čo najlepšie využila a pritom nestratila svoju identitu, je potrebné presadzovať komplexnú a vyváženú stratégiu rozvoja, ktorá bude sledovať prioritné ciele nasledujúcich prioritných oblastí:

- A – Efektívne investície do základnej infraštruktúry
- B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie
- C – Podpora spoločenského života a sociálnych služieb

Nadalej je potrebné zvyšovať štandard infraštruktúry a odstraňovať jej deficity. Kvalitná a všestranne rozvinutá infraštruktúra je základným predpokladom kvality bývania a života v obci. Od nej závisí, či sa obci podarí pritiahnúť nových obyvateľov a či obyvatelia budú ochotní v obci zotrvať. Tento faktor je podstatný aj z hľadiska rozvoja podnikania a cestovného ruchu. Potrebné je odstraňovať menej pálčivé deficity dopravnej infraštruktúry – rekonštrukciu niektorých miestnych komunikácií i lesných ciest v katastri, opravu mostov. Novovytvárané obytné ulice je potrebné v predstihu zabezpečiť obslužnými komunikáciami a kompletnými inžinierskymi sieťami. Z hľadiska technickej infraštruktúry sú potrebné investície do verejného osvetlenia, rekonštrukcie čistiarne odpadových vôd, miestneho rozhlasu. Ďalšiu skupinu potrebných investícií predstavujú rekonštrukcia a zateplenie telocvične, vybudovanie nového cintorína, výstavba detského a workoutového ihriska.

Investície do výstavby infraštruktúry však vyžadujú značné náklady, z ktorých väčšinu bude možné zrealizovať len pri získaní externých zdrojov zo štátnych dotácií a fondov EÚ. Je preto potrebné uvažovať aj s alternatívnymi riešeniami v prípade, ak tieto zdroje nebude možné získať.

Obec Snežnica má predpoklady stať sa žiadanou lokalitou pre prisťahovanie obyvateľov a kvalitné rodinné bývanie v atraktívnom prírodnom prostredí. Z hľadiska podpory stavebného rozvoja je vhodné podporovať nielen individuálnu bytovú výstavbu a jej koordinovaný rozvoj, ale aj nájomné bývanie. Výstavbou nájomných bytov ako alternatívy voči individuálnej bytovej výstavbe rodinných domov je možné stabilizovať v obci mladších ekonomicky aktívnych obyvateľov, mladé rodiny.

Životné prostredie v obci ovplyvňujú rôzne negatívne faktory. Prvoradou úlohou je preto osvetovými akciami, ale aj priamym zapojením zvyšovať environmentálne povedomie obyvateľov. Tým by obec mohla priblížiť k cieľu udržateľného rozvoja. S tým súvisí aj potreba zvýšenia podielu triedeného odpadu, k čomu by prispelo zriadenie nového zberného dvora. Významnou výzvou smerom do budúcnosti je budovanie zelenej infraštruktúry.

V obci je pomerne slabo rozvinutá sféra drobného podnikania. Odporúča sa zvážiť motiváciu občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente žiadaných služieb. V budúcnosti, vzhľadom na demografický vývoj by sa malo viac pozornosti venovať sociálnym službám pre poproduktívnu zložku obyvateľstva – zriadením domova dôchodcov alebo denného stacionára.

Pre rôzne vekové skupiny obyvateľstva je potrebné zabezpečiť dostatok možností pre spoločenské kontakty – udržiavaním vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrno-spoločenského života, rozšírením cezhraničnej spolupráce s inými obcami. Zvýšenie záujmu obyvateľov o dianie v obci je možné dosiahnuť organizovaním súťažných a športových podujatí. Živé folklórne a ochotnícke tradície v obci by mohli iniciovať vznik podujatia regionálneho významu - Snežnického festivalu. To by si vyžiadalo aj investície do materiálneho vybavenia – výstavby amfiteátra.

K budovaniu identity obce by prispelo obnovovanie tradícií a zriadenie expozície tradícií. Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu by bolo vhodné vyznačenie nových cyklistických trás a peších turistických trás / náučných chodníkov.

3.3 Prehľad cieľov stratégie a ich hierarchie

Ciele nemajú charakter „hotových návrhov“, ale reprezentujú istú filozofiu prístupu k riešeniu problémov, ktorú naznačila už strategická vízia. Strategické ciele sú viazané na tri vytypované prioritné oblasti. Prioritné oblasti budú predstavovať hlavné oblasti smerovania finančnej a organizačnej podpory rozvoja. Na jednotlivé strategické ciele sa viažu špecifické ciele, nazvané v tomto programovom dokumente ako opatrenia. Vízia obce má charakter hlavného (globálneho) cieľa.

Hierarchia strategických cieľov a opatrení

Vízia obce Snežnica

„Obec Snežnica bude modernou a životaschopnou obcou s kompletne vybudovanou infraštruktúrou. Dôjde k rozvoju obytnej funkcie, hospodárskej základne i rekreačných aktivít, pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja. Vďaka prisluhovaniu nových obyvateľov si posilní svoju pozíciu v rámci regiónu Dolných Kysúc.“

Prioritná oblasť A		Prioritná oblasť B		Prioritná oblasť C	
Efektívne investície do základnej infraštruktúry		Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie		Podpora spoločenského života a sociálnych služieb	
Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ	Cieľ
Opatrenie A.1	Opatrenie A.2	Opatrenie B.1	Opatrenie B.2	Opatrenie C.1	Opatrenie C.2
Cieľ		Cieľ	Cieľ	Cieľ	
Opatrenie A.3		Opatrenie B.3	Opatrenie B.4	Opatrenie C.3	
Cieľ					
Opatrenie B.5					

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť A – Efektívne investície do základnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry

- Opatrenie A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry

Cieľ: Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry

- Opatrenie A.2 Investície do technickej infraštruktúry

Cieľ: Dobudovanie obecných budov a areálov

- Opatrenie A.3 Investície do verejných areálov a priestranstiev

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie

Cieľ: Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby

- Opatrenie B.1 Podpora stavebného rozvoja obce

Cieľ: Vybudovaná zelená infraštruktúra

- Opatrenie B.2 Tvorba zelenej infraštruktúry

Cieľ: Udržiateľné spôsoby využívania zdrojov

- Opatrenie B.3 Manažment prírodných zdrojov

Cieľ: Širšia ponuka služieb

- Opatrenie B.4 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov

Cieľ: Atraktívne možnosti pre cestovný ruch

- Opatrenie B.5 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu

Prehľad strategických cieľov a opatrení pre Prioritnú oblasť C – Podpora spoločenského života a sociálnych služieb

Cieľ: Aktívny kultúrnospoločenský život

- Opatrenie C.1 Podpora kultúrno-spoločenského života

Cieľ: Obec s identitou

- Opatrenie C.2 Podpora identity obce

Cieľ: Širšie spektrum poskytovaných sociálnych služieb

- Opatrenie C.3 Rozširovanie sociálnych služieb

4. Programová časť

4.1 Návrh opatrení a aktivít

Programová časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie stratégie na úroveň opatrení a aktivít. Pre každú prioritnú oblasť je navrhnutý súbor konkrétnych **opatrení, aktivít, resp. projektov** smerujúcich k naplneniu rozvojovej stratégie obce, reprezentovanou víziou a strategickými cieľmi. Opatrenia a aktivity dodávajú dlhodobejšie a abstraktnejšie ponímanej stratégii žiaduci operatívny aspekt tým, že ju transformujú do konkrétnych praktických krokov. Preto sa týkajú kratšieho obdobia, ich plánovací horizont je 3 – 5 rokov. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (v druhom slede), po splnení istých nevyhnutných podmienok. Programová časť obsahuje prvky rôzneho druhu a hierarchických úrovní:

- opatrenia – predstavujú špecifické ciele ako vecne príbuzné skupiny aktivít / projektov
- aktivity – sú neinvestičného charakteru, často s predpokladom permanentného priebehu
- projekty – predstavujú investičné akcie prípadne aj komplexné časovo ohraničené akcie neinvestičného charakteru; sú rámcovými projektmi, t.j. nie podrobnými realizačnými projektmi

Ku každej aktivite/projektu je pripojená charakteristika (v podobe tabuľkového formulára), ktorá obsahuje nasledujúce položky:

- stručný opis – zahŕňajúci opis stavu pred realizáciou a opis výstupov / výsledkov, t.j. čo sa má projektom dosiahnuť
- určenie zodpovedného subjektu (garanta), prípadne aj kontaktnej osoby a spolupracujúcich subjektov
- obdobie realizácie
- väzba na cieľ – odôvodnenie prínosu pre obec a pre splnenie strategických cieľov
- prehľad užívateľov – cieľových skupín, ktoré budú profitovať z realizácie projektu / aktivity
- merateľné ukazovatele – v podobe merateľných indikátorov úspešnosti – len ak nie je účelné posudzovať splnenie projektu v zmysle jeho popisu v stanovenom čase
- prehľad rizík – možných ohrození realizácie projektu / aktivity
- špecifikáciu potrebných postupových krokov podmieňujúcich realizáciu - len v prípade zložitejších projektov / aktivít
- odhad nákladov (nemožno zamieňať s presným rozpočtom)
- určenie spôsobu financovania

Tabuľka opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Opatrenie	Projekt / Aktivita	Prioritná oblasť
A.1 Investície do dopravnej infraštruktúry	A.1.1 Rekonštrukcia miestnych ciest A.1.2 Vybudovanie obslužných ciest v nových stavebných lokalitách A.1.3 Rekonštrukcia účelových a lesných ciest A.1.4 Dobudovanie chodníkov A.1.5 Budovanie nových parkovacích miest	A – Efektívne investície do základnej infraštruktúry
A.2 Investície do technickej infraštruktúry	A.2.1 Rozširovanie verejného osvetlenia A.2.2 Rekonštrukcia čistiarne odpadových vôd A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách A.2.4 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu	
A.3 Investície do obecných budov a areálov	A.3.1 Rekonštrukcia a zateplenie telocvične A.3.2 Vybudovanie nového cintorína A.3.3 Výstavba detského a workoutového ihriska	
B.1 Podpora stavebného rozvoja obce	B.1.1 Výstavba nájomných bytov B.1.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby	B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie
B.2 Tvorba zelenej infraštruktúry	B.2.1 Výsadba a údržba verejnej zelene na verejných priestranstvách B.2.2 Protipovodňové a vodozadržné úpravy B.2.3 Úprava a regulácia koryta potoka	
B.3 Manažment prírodných zdrojov	B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov B.3.2 Zriadenie zberného dvora B.3.3 Monitoring a odstraňovanie skládok B.3.4 Využitie obnoviteľných zdrojov energie	
B.4 Nové prevádzky služieb pre obyvateľov	B.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu	
B.5 Investície do infraštruktúry cestovného ruchu	B.5.1 Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás B.5.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov	
C.1 Podpora kultúrno-spoločenského života	C.1.1 Organizovanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života C.1.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu C.1.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce	C – Podpora spoločenského života a sociálnych služieb
C.2 Podpora identity obce	C.2.1 Zriadenie expozície tradícií a remesiel C.2.2 Obnovenie tradícií C.2.3 Vybudovanie amfiteátra	
C.3 Rozširovanie sociálnych služieb	C.3.1 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov	

Merateľné ukazovatele

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie merateľných ukazovateľov pre hodnotenie programového dokumentu. Merateľné ukazovatele majú charakter kvantitatívnych indikátorov úspešnosti, definujúcich cieľové hodnoty, ktoré sa majú dosiahnuť.

Z hľadiska monitorovania plnenia jednotlivých aktivít a projektov je potrebné sledovať merateľné ukazovatele výsledku, prípadne, výstupu a dopadu. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy efekt projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom. Za ukazovateľ výstupu možno považovať realizáciu aktivít projektu v stanovenom rozsahu, danom parametrami projektu (opísaný výsledok, náklady, stavebné parametre a pod.). Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, realizované, zriadené. Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt aktivity / projektu, teda príspevok k cieľom, či k potrebám danej cieľovej skupiny.

Pre jednotlivé opatrenia stanovujeme prevažne ukazovatele výsledku. Projekty, pre ktoré nie sú osobitne stanovené merateľné ukazovatele, sa považujú za realizované, ak sa projekt realizuje v plnom rozsahu (100%) – t.j. ide o aplikáciu ukazovateľa výstupu. Naplnenie ukazovateľov výstupu sa uvádza v %.

Tabuľka ukazovateľov výsledkov, dopadov

Označ. opatr.	Názov ukazovateľa	Definícia	Inform. zdroj	Merná jedn.	Východ. hodnota	Cieľová hodnota 2027
A.1.1	Dĺžka rekonštruovaných ciest	výsledok	obec	km	–	0,5
B.4.1	počet nových prevádzok služieb a obchodu	výsledok	obec	počet	–	3
C.1.1	počet podujatí ročne	výsledok	obec	počet	–	5

4.2 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť A

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít Prioritnú oblasť A – Efektívne investície do základnej infraštruktúry

Názov	A.1.1 Rekonštrukcia miestnych ciest
Opis - stav	Niektoré miestne komunikácie sa vyznačujú nevyhovujúcimi technickými parametrami – nerovnosti vozovky, líniové a bodové závady
Opis - výstupy	Komunikácie budú rekonštruované v požadovaných parametroch rekonštrukcia miestnych ciest s nevyhovujúcimi technickými parametrami
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Dĺžka rekonštruovaných ciest: min. 0,5 km
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.1.2 Vybudovanie obslužných ciest v nových stavebných lokalitách
Opis - stav	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybudujú spevnené komunikácie s asfaltovým / betónovým povrchom
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci nehnuteľností
Indikátory monitoringu	–

Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	
Odhad nákladov	100 000 eur / 100 m
Financovanie	obec, externé zdroje (súkromné zdroje)
Poznámky	–

Názov	A.1.3 Rekonštrukcia účelových a lesných ciest
Opis - stav	Stav niektorých účelových lesných a poľných ciest je nevyhovujúci
Opis - výstupy	Lesné a poľné cesty budú postupne rekonštruované v požadovaných parametroch
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.1.4 Dobudovanie chodníkov
Opis - stav	V centrálnej zóne obce sú vybudované nové chodníky
Opis - výstupy	Chodníky pre chodcov budú dobudované v ďalších častiach obce, kde je vyššia intenzita dopravy a dovoľujú to priestorové podmienky
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–

Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.1.5 Budovanie nových parkovacích miest
Opis - stav	
Opis - výstupy	Vo vytypovaných polohách, najmä pri zariadeniach občianskej vybavenosti, sa vybudujú parkovacie miesta.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu dopravnej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.2.1 Rozširovanie verejného osvetlenia
Opis - stav	Systém verejného osvetlenia v obci bol modernizovaný.
Opis - výstupy	Podľa potreby sa bude systém verejného osvetlenia rozširovať.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	

Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.2.2 Rekonštrukcia čistiarnie odpadových vôd
Opis - stav	V obci je vybudovaná splašková kanalizácia s čistiarnou odpadových vôd
Opis - výstupy	Čistiareň odpadových vôd v obci bude rekonštruovaná (rozšírená) podľa aktuálnych kapacitných požiadaviek
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.2.3 Vybudovanie inžinierskych sietí v nových stavebných lokalitách
Opis - stav	V obci je značný záujem o individuálnu bytovú výstavbu
Opis - výstupy	V nových uliciach sa vybuduje vodovod, kanalizácia, elektrické rozvody, plynovod, v predstihu pred výstavbou rodinných domov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy

Postup realizácie	
Odhad nákladov	120 000 eur / 100 m
Financovanie	obec, externé zdroje (súkromné zdroje)
Poznámky	–

Názov	A.2.4 Rekonštrukcia, modernizácia a rozšírenie miestneho rozhlasu
Opis - stav	V obci je zriadený miestny rozhlas.
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia jednotlivých technických objektov systému miestneho rozhlasu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Zlepšenie stavu technickej infraštruktúry
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	A.3.1 Rekonštrukcia a zateplenie telocvične
Opis - stav	Telocvična v ZŠ je v nevyhovujúcom stave, najmä z hľadiska energetických nárokov.
Opis - výstupy	Uskutoční sa komplexná rekonštrukcia a zateplenie telocvične, čím sa znížia energetické nároky budovy.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2023
Väzba na cieľ	Dobudovanie obecných budov a areálov
Užívatelia	žiaci ZŠ
Indikátory monitoringu	–

Riziká	Nezískanie NFP
Postup realizácie	
Odhad nákladov	300 000 eur
Financovanie	obec, externé zdroje (fondy EÚ)
Poznámky	–

Názov	A.3.2 Vybudovanie nového cintorína
Opis - stav	Kapacita súčasného cintorína nepostačuje.
Opis - výstupy	V obci bude zriadený nový cintorín.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Dobudovanie obecných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	A.3.3 Výstavba detského a workoutového ihriska
Opis - stav	
Opis - výstupy	V obci bude zriadené detské ihrisko a workoutové ihrisko.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Dobudovanie obecných budov a areálov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	
Odhad nákladov	

Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

4.3 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť B

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít Prioritnú oblasť B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie

Názov	B.1.1 Výstavba nájomných bytov
Opis - stav	V obci je vysoký dopyt po nájomnom bývaní
Opis - výstupy	Pre skupiny obyvateľov, ktoré nedisponujú dostatočným kapitálom na kúpu bytu, vznikne výstavbou nájomných bytov alternatíva voči IBV
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nezískanie úveru
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	úver ŠFRB
Poznámky	–

Názov	B.1.2 Podpora individuálnej bytovej výstavby
Opis - stav	V obci rastie záujem individuálnych stavebníkov o výstavbu rodinných domov
Opis - výstupy	Pre výstavbu rodinných domov budú pripravené stavebné pozemky vo vhodných lokalitách, v súlade s platným územným plánom obce.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Komplexný a koordinovaný rozvoj bytovej výstavby
Užívatelia	obyvatelia obce, vlastníci pozemkov, individuálni stavebníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	vlastnícke vzťahy

Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.2.1 Výsadba a údržba verejnej zelene na verejných priestranstvách
Opis - stav	
Opis - výstupy	Novou výsadbou sa doplní zeleň v uliciach v rôznych častiach obce. Zámerom je zlepšenie estetických kvalít zelene a súčasne zníženie budúcich nákladov na jej údržbu.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke ekologické povedomie
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.2.2 Protipovodňové a vodozádržné úpravy
Opis - stav	
Opis - výstupy	V zastavanom území a vo voľnej krajine budú zrealizované vodozádržné úpravy (úpravy rigolov, hrádzky, výsadba vegetácie na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny).
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	SVP, š.p., MP SR
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–

Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	B.2.3 Úprava a regulácia koryta potoka
Opis - stav	V rámci projektu pozemkových úprav sa uskutočnila čiastočná regulácia koryta potoka Snežnica
Opis - výstupy	Dokončí sa komplexná regulácia koryta potoka po celej dĺžke zastavaného územia obce
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	Vlastníci pozemkov
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Vybudovaná zelená infraštruktúra
Užívatelia	vlastníci nehnuteľností, obyvatelia
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	B.3.1 Zvyšovanie environmentálneho povedomia občanov
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec bude vyvíjať úsilie na zvýšenie environmentálneho povedomia osvetovými akciami a hlavne motivovaním a aktívnym zapojením obyvateľov do akcií spoločného upratovania a skrášľovania obce, čistenia verejných priestranstiev, výsadby zelene a starostlivosti o zeľ
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Udržiateľné spôsoby využívania zdrojov

Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.3.2 Zriadenie zberného dvora
Opis - stav	V obci je nevyhovujúci zberný dvor
Opis - výstupy	V obci bude zriadený riadny zberný dvor vyhovujúci požiadavkám aktuálnej legislatívy za účelom separovania zložiek odpadu
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Udržiateľné spôsoby využívania zdrojov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	B.3.3 Monitoring a odstraňovanie skládok
Opis - stav	
Opis - výstupy	Výskyt skládok bude monitorovaný a prípadné čierne skládky budú priebežne odstraňované.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	--
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Udržiateľné spôsoby využívania zdrojov
Užívatelia	obyvatelia obce

Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízke environmentálne povedomie
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

Názov	B.3.4 Využitie obnoviteľných zdrojov energie
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obnoviteľné druhy energie (napr. pasívne solárne systémy, tepelné čerpadlá) budú vhodným spôsobom využívané pre vykurovanie budov vo vlastníctve obce a ohrev TÚV.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Udržiateľné spôsoby využívania zdrojov
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.4.1 Podpora vzniku nových prevádzok služieb a obchodu
Opis - stav	V obci je len málo prevádzok maloobchodu a služieb pre obyvateľstvo
Opis - výstupy	Zavedie sa systém motivácie občanov obce na začatie podnikania, zvlášť v segmente maloobchodných prevádzok a služieb pre obyvateľstvo i služieb v oblasti rekreácie. Možné nástroje motivácie: oslovenie potenciálnych podnikateľov, podpora propagácie a pod.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	podnikatelia
Obdobie realizácie	2022 – 2027

Väzba na cieľ	Širšia ponuka služieb
Užívatelia	podnikatelia, obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet nových prevádzok služieb a obchodu: min. 3
Riziká	nezáujem podnikateľov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.5.1 Vyznačenie / vybudovanie cyklotrás
Opis - stav	V katastrálnom území je prevažne po lesných cestách vyznačená cyklotrasa
Opis - výstupy	Vyznačia sa ďalšie cyklistické trasy a vytvorí sa jednotné značenie trás
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre cestovný ruch
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

Názov	B.5.2 Vyznačenie peších turistických trás / náučných chodníkov
Opis - stav	V katastrálnom území obce nie sú vyznačené žiadne pešie turistické chodníky
Opis - výstupy	Vyznačené budú atraktívne pešie turistické trasy, prípadne náučné chodníky, zabezpečujúce napojenie na existujúce turistické trasy.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–

Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Atraktívne možnosti pre cestovný ruch
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov, vlastnícke vzťahy
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec
Poznámky	–

4.4 Opatrenia a aktivity pre Prioritnú oblasť C

Formuláre pre prípravu projektov a aktivít pre Prioritnú oblasť C – Podpora spoločenského života a sociálnych služieb

Názov	C.1.1 Udržiavanie vyváženého spektra podujatí a aktivít kultúrneho a spoločenského života
Opis - stav	Obec pravidelne organizuje rôzne kultúrno-spoločenské podujatia
Opis - výstupy	Každoročne bude zostavovaný pestrý a vyvážený program kultúrnych a spoločenských podujatí s ohľadom na záujmy rôznych cieľových a vekových skupín obyvateľov.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie, komisia pre sociálne veci, šport a kultúru
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrnospoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	počet podujatí ročne: min. 5
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, granty, sponzori
Poznámky	–

Názov	C.1.2 Organizovanie kultúrneho podujatia regionálneho významu
Opis - stav	
Opis - výstupy	V nadväznosti na živé folklórne tradície bude obec organizovať väčšie podujatie regionálneho významu – Snežnický festival
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie, komisia pre sociálne veci, šport a kultúru
Obdobie realizácie	2025 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrnospoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem

Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, granty, sponzori
Poznámky	–

Názov	C.1.3 Rozvíjanie cezhraničnej spolupráce
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec nadviaže cezhraničnú spoluprácu s obcou v ČR, prípadne v Poľsku
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Aktívny kultúrnospoločenský život
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, fondy EÚ (Interreg)
Poznámky	–

Názov	C.2.1 Zriadenie expozície tradícií a remesiel
Opis - stav	
Opis - výstupy	Družobná spolupráca bude uskutočňovať na úrovni miestnej samosprávy, ako aj v podobe spoločenských kontaktov medzi obyvateľmi jednotlivých obcí, pri organizovaní športových a kultúrnych aktivít.
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	spoločenské organizácie
Obdobie realizácie	2022 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Obec s identitou
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–

Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, fondy EÚ
Poznámky	–

Názov	C.2.2 Obnovenie tradícií
Opis - stav	
Opis - výstupy	Obec sa bude usilovať o oživenie ďalších tradícií, nielen v oblasti folklóru, ale napr. aj ľudových remesiel
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	obyvatelia
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Obec s identitou
Užívatelia	obyvatelia obce, návštevníci
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nízky záujem
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, dotácie
Poznámky	–

Názov	C.2.3 Vybudovanie amfiteátra
Opis - stav	V obci nie je expozícia tradícií
Opis - výstupy	Expozícia tradícií a tradičných remesiel bude zriadená v tradičnom ľudovom dome (prípadne v rámci kultúrneho domu) v podobe vlastivednej expozície, prístupnej návštevníkom, žiakom ZŠ
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2025 – 2027 (výhľad)
Väzba na cieľ	Obec s identitou
Užívatelia	obyvatelia obce

Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, dotácie
Poznámky	–

Názov	C.3.1 Zariadenie sociálnych služieb pre seniorov
Opis - stav	Obec zabezpečuje štandardnú opatrovateľskú starostlivosť
Opis - výstupy	Obec rozšíri spektrum poskytovaných sociálnych služieb pre starších občanov, resp. znevýhodnených občanov
Garant	obec
Kontaktná osoba garanta	starosta
Spolupráca	–
Obdobie realizácie	2022 – 2027
Väzba na cieľ	Širšie spektrum poskytovaných sociálnych služieb
Užívatelia	obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	–
Riziká	nedostatok finančných zdrojov
Postup realizácie	–
Odhad nákladov	
Financovanie	obec, externé zdroje
Poznámky	–

5. Realizačná časť

Realizačná časť programu rozvoja nadväzuje na programovú časť a spolu s finančnou časťou predstavujú implementačnú časť programového dokumentu. Obsahuje opis organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie, opis komunikačnej stratégie vo vzťahu k jednotlivým cieľovým skupinám, opis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programového dokumentu vo väzbe na merateľné ukazovatele stanovené v programovej časti.

5.1 Organizačné a inštitucionálne zabezpečenie implementácie

Organizačné zabezpečenie realizácie jednotlivých projektov a aktivít je určené v programovej časti. Osobitne pre každý projekt / aktivitu je určený zodpovedný subjekt – tzv. garant, prípadne aj spolupracujúce subjekty. Vo väčšine prípadov je ako zodpovedný subjekt určená obec.

Obec vykonáva svoje činnosti prostredníctvom svojich orgánov. Najvyšším orgánom je obecné zastupiteľstvo, ktoré môže zriaďovať ako svoje poradné orgány odborné komisie. Vo vzťahu k PHRSR je obecné zastupiteľstvo kompetentným orgánom na jeho schvaľovanie. Najvyšším výkonným orgánom a predstaviteľom obce je starosta. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené obecnému zastupiteľstvu. Obecný úrad a jeho organizačné zložky organizačne a administratívne zabezpečujú fungovanie obce.

Pri zabezpečení realizácie, ako aj monitorovania a hodnotenia programového dokumentu, bude mať rozhodujúce kompetencie pracovná skupina, pozostávajúca zo zástupcov obce, samosprávy, občanov a expertov. Predmetom jej činnosti bude podnikať kroky smerujúce k realizácii projektov, pripravovať projekty a koordinovať aktivity účastníkov rozvojového procesu. Jej úlohou nebude priamo realizovať jednotlivé projekty a opatrenia, ale koordinovať ich prípravu a súvisiace plánovacie procesy. Avšak vzhľadom k skutočnosti, že väčšinu projektov bude realizovať obec, možno predpokladať personálne prekrývanie činností administratívnych štruktúr miestnej samosprávy a pracovnej skupiny.

5.2 Časový harmonogram realizácie

Pre jednotlivé aktivity a projekty sú definované približné obdobia realizácie – tzv. etapy. Časový harmonogram realizácie rozlišuje dve etapy a výhľadové obdobie:

- I. etapa (2022 – 2024)
- II. etapa (2025 – 2027)
- výhľad (po roku 2027)

Etapy, resp. obdobia realizácie, sú uvedené vo formulároch pre prípravu projektov a aktivít v programovej časti.

5.3 Monitorovanie a hodnotenie naplňania programového dokumentu

Systém monitorovania a hodnotenia

Systém monitorovania spočíva v sledovaní zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov). Súčasne je potrebné hodnotiť plnenie opatrení, aktivít a projektov stanovených v programovej časti. Tieto úlohy bude vykonávať pracovná skupina zodpovedná za implementáciu. Pre hodnotenie sú stanovené kritériá podľa nasledujúcej tabuľky.

Kritéria hodnotenia PHRSR

P. č.	Skupina kritérií / kritérium	Váha kritéria	Rozsah bodového hodnotenia	Poznámka
1.	Obsah dokumentu	neurčené	0-4	–
2.	Väzby dokumentu na iné strategické dokumenty na miestnej, regionálnej a národnej úrovni	neurčené	0-4	–
3.	Súlad navrhovanej stratégie s potenciálom územia/zdrojmi	neurčené	0-4	–
4.	Postupy hodnotenia a monitorovania	neurčené	0-4	–
5.	Zrozumiteľnosť dokumentu	neurčené	0-4	–
6.	Iné		0-4	–
Spolu				

Pracovná skupina by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili prípadné zmeny.

Výstupom hodnotenia je hodnotiaca správa za príslušný kalendárny rok, ktorá zhodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov. Plán priebežných hodnotení je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Pre každý kalendárny rok, vo väzbe na prípravu rozpočtu a zasadnutie pracovnej skupiny, odporúčame aktualizovať, resp. pripraviť akčný plán, ktorý pre jednotlivé aktivity a projekty podrobne definuje úlohy a postupové kroky potrebné pre ich realizáciu v danom roku.

Podkladom pre monitorovanie a hodnotenie plnenia programového dokumentu sú merateľné ukazovatele, ktoré sú priradené každej aktivite / projektu v programovej časti.

Okrem uvedeného monitorovania a hodnotenia vypracúva obec Správu o plnení PHRSR v zmysle požiadaviek samosprávneho kraja (VÚC). Obec túto správu zasiela každoročne do 31. mája príslušnému VÚC v zmysle § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2022 - 2027

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2022 (po ukonč. I. etapy)	- podľa rozhodnutia obce / vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	–	- v prípade zmenených skutočností
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2022	- téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci rok - kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		- pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov - pri návrhu na revíziu programového dokumentu
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti		- na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Z procesu monitorovania a hodnotenia je potrebné vyhotoviť záznam a monitorovaciu správu. Rovnako sa vyhotovuje správa aj z verejného prerokovania programového dokumentu a z prerokovania jeho aktualizácie – podľa vzoru v tabuľke.

5.4 Riziká implementácie a ich prevencia

Riziká implementácie

Viacere z rizík, uvádzaných v kap. 2.6 Analýza problémov, možných rizík, výziev, sa týka implementácie stratégie a navrhovaných opatrení, projektov a aktivít. Vo všeobecnosti ide hlavne o nasledovné riziká:

- chyby projektovej dokumentácie
- problémy pri verejnom obstarávaní
- nedostatok finančných zdrojov, nezískanie NFP, dotácie
- nezáujem obyvateľov (potenciálnych užívateľov)

Riziká realizácie konkrétnych projektov a aktivít sú podrobne pre každý projekt uvedené v programovej časti, v rámci formulárov pre prípravu projektov a aktivít.

Prevencia rizík, opatrenia na zníženie rizík

Prevenciou rizík je kvalitná príprava projektov, ako aj uskutočňovanie monitorovania a hodnotenie napĺňania programového dokumentu. Využívaním tejto spätnej väzby je možné už v zárodku identifikovať prípadné riziká, resp. problémy a navrhnúť konkrétne a účinné opatrenia na ich zmiernenie, resp. prevenciu.

5.5 Komunikačná stratégia

Komunikácia a prezentácia programu rozvoja

Program rozvoja je dôležitým komunikačným nástrojom i nástrojom marketingovej komunikácie. Obec vhodnou prezentáciou stratégie môže získať väčšiu dôveryhodnosť aj u potenciálnych investorov, ktorí sa pri svojich lokalizačných rozhodnutiach orientujú podľa stability rozvojovej politiky a tiež podľa ponuky konkrétnych investičných príležitostí obsiahnutých v rozvojových dokumentoch obcí.

Ďalšou cieľovou skupinou sú obyvatelia obce. Na túto cieľovú skupinu sa komunikačné aktivity orientovali počas spracovania dokumentu. Komunikácia s verejnosťou by mala pokračovať aj naďalej – jednak priamym zapojením a tiež zverejňovaním každoročných hodnotiacich správ o plnení programu a aktuálnych akčných plánov na najbližšie obdobie.

Hlavným komunikačným kanálom je internetová stránka obce (www.losonec.sk), kde okrem tradičného obsahu je dôraz kladený na prezentáciu potenciálov obce, rozvojových zámerov a vízií budúcnosti tak, ako ich definovali územný plán obce a program rozvoja obce. Doplnkovo sa na tento účel využíva miestny rozhlas a informačná tabuľa.

V menších obciach je významná aj úloha neformálnej komunikácie poslancov miestnej samosprávy a vedenia obce smerom k občanom pri informovaní o aktuálnych otázkach rozvoja obce.

Komunikácia so samosprávnym krajom

Pre úspešnú realizáciu viacerých navrhnutých projektov je dôležité získanie podpory kompetentných inštitúcií regionálnej úrovne – samosprávneho kraja a/alebo regionálnej rozvojovej agentúry. Vo fáze realizácie a aktualizácie programu rozvoja je žiaduce oboznamovať samosprávny kraj so základnými informáciami o vybraných kľúčových projektoch a aktivitách, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, aby tieto projekty mohli byť zaradené do zásobníka projektov.

Obec samosprávny kraj ďalej povinne informuje o plnení PHRSR, ako je uvedené v predchádzajúcej kapitole.

6. Finančná časť

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie

Finančná časť obsahuje návrh finančného zabezpečenia jednotlivých opatrení a aktivít s preferovaným modelom viaczdrojového financovania, s prepojením na programový rozpočet obce.

Mnohé aktivity a opatrenia predstavujú finančne náročné projekty. Je preto nevyhnutné identifikovať zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Pre jednotlivé aktivity a projekty sú predbežne určené nielen náklady, ale aj zdroje financovania.

Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov tak, ako boli definované v Programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, budú v zásade pochádzať z troch hlavných zdrojov:

- verejné zdroje (rozpočet obce, štátny rozpočet)
- súkromné zdroje
- fondy Európskej únie

Verejné zdroje

Ako ukázala analýza rozpočtovej situácie, zdroje obce aj v prípade optimálneho vývoja umožňujú realizovať len menšie investičné akcie. Pre väčšie projekty bude preto nutné získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov, predovšetkým fondov EÚ.

Je samozrejme nutné počítať aj s rizikom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty je možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy rozložené na dlhšie časové úseky z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

V súčasnosti majú obce len minimálne možnosti získania grantov zo štátneho rozpočtu na rozvojové aktivity. Z hľadiska investičných projektov obcí prichádzajú do úvahy:

- Štátny fond rozvoja bývania - príspevky na výstavbu nájomných bytových domov podľa stanovených kritérií
- Environmentálny fond – príspevky na projekty v oblasti životného prostredia

Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov

investor hľadá primárne ziskovú návratnosť, ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť aj na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej Únie sa obciam a ďalším subjektom otvorili možnosti získania dodatočných finančných prostriedkov z fondov EÚ. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnávanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Je založená na štyroch štrukturálnych fondoch:

- Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – financuje infraštruktúru, investície do tvorby pracovných príležitostí, miestne rozvojové projekty a pomoc malým firmám
- Európsky sociálny fond (ESF) – podporuje návrat nezamestnaných a znevýhodnených skupín do pracovného života, financovaním odbornej prípravy a systému podpory ich zamestnávania
- Európsky poľnohospodársky a garančný fond (EAGGF) – finančne podporuje rozvoj vidieka a pomoc farmárom najmä v zaostávajúcich regiónoch
- Finančný nástroj na riadenie rybolovu (FIFG) – pre naše územie nie je relevantný

V programovom období 2021 – 2027 bude pomoc z fondov EÚ čerpaná na základe priorít SR pre politiku súdržnosti - v zmysle Partnerskej dohody 2021 - 2027, prostredníctvom operačných programov. Hlavné prvky modernizovanej politiky súdržnosti po roku 2020 majú byť:

- zameranie na kľúčové investičné priority
- politika súdržnosti pre všetky regióny a individuálnejší prístup k regionálnemu rozvoju
- menej početné, jasnejšie a stručnejšie pravidlá
- silnejšie prepojenie s európskym semestrom na zlepšenie investičného prostredia v Európe

Navrhované strategické ciele a priority Integrovaných územných stratégií UMR Trnava sú:

- integrované služby – sociálne a zdravotné služby, materské školy, základné školy

- mobilita – dopravné projekty strategického významu, miestne komunikácie, budovanie siete cyklotrás, integrovaný a inteligentný dopravný systém, nízkoemisné autobusy, buspruhy atď.
- životné prostredie – odpadové hospodárstvo – cirkulárna ekonomika
- inovácie súvisiace s podporu malých a stredných podnikov

Ďalšie prostriedky budú poskytované na základe plánu obnovy Next Generation EU. Na podporu projektov cezhraničnej spolupráce obcí a ďalších subjektov bude možné využiť programy cezhraničnej spolupráce a programy medziregionálnej spolupráce EÚ (najmä Interreg Central Europe).

Pri definovaní opatrení, aktivít a projektov v tomto programovom dokumente boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ.

6.2 Finančný plán

Súčasťou indikatívneho finančného plánu je:

- indikatívny rozpočet na roky 2022 – 2027
- finančný rámec plánovaných projektov a aktivít

Schválený indikatívny rozpočet sa zapracuje do programového rozpočtu obce a ďalších záväzných dokumentov, vrátane akčných plánov.

Indikatívny rozpočet - sumarizácia v tis. eur

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prioritná oblasť A - Efektívne investície do základnej infraštruktúry						
Prioritná oblasť B - Podpora cestovného ruchu a identity obce						
Prioritná oblasť C - Podpora spoločenského života a sociálnych služieb						

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť A – Efektívne investície do základnej infraštruktúry (v tis. eur)

[illegible]

Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť B – Vyvážený rozvoj obce s ohľadom na životné prostredie (v tis. eur)

[illegible]

**Finančný rámec pre realizáciu PHRSR pre potreby súhrnného prehľadu
plánovaných projektov a aktivít – Prioritná oblasť C – Podpora
spoločenského života a sociálnych služieb (v tis. eur)**

Označ. opatr.	Označ. projektu, aktivity	Náklady spolu	Verejné zdroje celkom	Národné zdroje celkom	Zdroje EÚ celkom	Súkrom. zdroje	Úver. zdroje	EIB	Iné zdroje
		a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
C.1	C.1.1								
C.1	C.1.2								
C.1	C.1.3								
C.2	C.2.1								
C.2	C.2.2								
C.2	C.2.3								
C.3	C.3.1								

7. Záver

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica je strednodobý rozvojový dokument, s plánovacím horizontom do roku 2027, so strategickým výhľadom do roku 2030. Dokument vyjadruje víziu a stratégiu rozvoja obce, ďalej podrobnejšie stanovuje priority, opatrenia a aktivity rozvoja obce. Je výsledkom spolupráce najvýznamnejších aktérov obce s externými expertmi.

Dokument tvorí päť hlavných častí – analytická časť, strategická časť, programová časť, realizačná časť a finančná časť.

Dokument nepodlieha posudzovaniu vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, nakoľko nevytvára rámec pre projekty alebo činnosti podľa prílohy č. 8 uvedeného zákona a ani nevplýva na územia NATURA 2000.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica po jeho prerokovaní schvaľuje obecné zastupiteľstvo, rovnako ako jeho aktualizácie.

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. Definovanie konkrétnych aktivít a projektov v podobe iniciačného akčného plánu je len prvým krokom, prostredníctvom ktorého možno posunúť stratégiu bližšie k realizácii.

Údaje o schválení

Dokument	Názov: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Snežnica na roky 2022 - 2027
----------	---

Spracovanie	Forma spracovania: s pomocou externých expertov
-------------	---

Obdobie spracovania: 05/2022 – 06/2022

Riadiaci tím, pracovné skupiny

Externá odborná spolupráca: EKOPLAN PRO, s.r.o.

Náklady na spracovanie – vlastné zdroje

Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy (OZ)
--------------	---

Schválenie	Dňa 24. 06. 2022	uznesením OZ č. 175
------------	------------------	---------------------

8. Prílohy

8.1 Zoznam informačných zdrojov a východiskových dokumentov

Vstupné informácie pre spracovanie analýz

- Oficiálna internetová stránka obce Snežnica www.sneznica.sk
- Prognostické údaje podporujúce vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obce. MVRR, 2003
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Snežnica, 2016
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Štatistický úrad SR, 2002
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011. Štatistický úrad SR, 2013
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021
- Vlastivedný Slovník obcí na Slovensku - III. diel. Bratislava : Veda, 1977

Metodické podklady

- Coplák, J. Miestne strategické plánovanie a jeho väzby s územným plánovaním. Habilitačná práca. - Bratislava : FA STU, 2013.
- Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC. Verzia 2.0. Bratislava : MDVRR, 2015.
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, 2020
- Príručka pre mikroregióny a obce na prípravu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Enterplan, 2002.
- Smetanka, M. – Pašmik, I. Príručka pre miestne samosprávy. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí.

Zoznam koncepčných dokumentov

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národné priority implementácie Agendy 2030
- Partnerská dohoda 2021 - 2027
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2021+

- Regionálna výskumná a inovačná stratégia Žilinského kraja 2014+
- Územný plán obce Snežnica, 2022
- Územný plán VÚC Žilinského kraja, v znení zmien a doplnkov
- Vízia a stratégia rozvoja SR 2030

8.2 Zoznam použitých skratiek

EAGGF – Európsky poľnohospodársky a garančný fond

ERDF – Európsky fond regionálneho rozvoja

ESF – Európsky sociálny fond

OP – operačný program

PHRSR – program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

RRA – regionálna rozvojová agentúra

ŠFRB – Štátny fond rozvoja bývania

ŠÚ SR – Štatistický úrad SR

ÚPN – Územný plán

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

ŽSK – Žilinský samosprávny kraj